

AUGUST 2024

Submission
to the Committee of Ministers
of the Council of Europe in the cases
of *M.S.S. v. Belgium and Greece*
& *Rahimi v. Greece*

13 YEARS AFTER M.S.S.: REPORT ON HUMAN RIGHTS, ACCESS TO ASYLUM AND DETENTION CONDITIONS IN GREECE

Joint submission by I Have Rights,
Mobile Info Team and Equal Legal Aid

I Have Rights (IHR) is a non-profit refugee law clinic on Samos. Since beginning operation in March 2022, IHR has provided legal counselling and representation to over 820 asylum seekers and provided legal information to around 1,500 people through their information hotline. IHR closely monitors and documents human rights violations against asylum seekers on Samos, and in particular has published various reports on the Samos Closed Controlled Access Centre (CCAC)¹. IHR engages in advocacy and strategic litigation, including with stakeholders at the Council of Europe, EU and UN². IHR is a member of the Border Violence Monitoring Network (BVMN)³.

Mobile Info Team (MIT) is a non-profit organisation based in Thessaloniki that provides information and assistance to people throughout all stages of asylum and related procedures across Greece. Beginning operations in 2016, MIT has provided vital information to up to 9,000 individuals per year through hotlines available in six languages. Its legal team offers in-depth support in a wide range of legal matters, including issues related to integration and the Dublin Regulation. Additionally, MIT advocates for changes to the asylum system in Greece by engaging with stakeholders at a European Union and international level. Based on its work in Greece, MIT has published numerous reports on the lack of access to asylum⁴, immigration detention centres⁵ as well as on the situation of asylum seekers and beneficiaries of international protection with regard to living conditions, integration, and risk of destitution.⁶ MIT is a member of the BVMN.

Equal Legal Aid (ELA) is a non-profit organisation based in Thessaloniki providing pro bono legal assistance and representation to asylum seekers during their asylum procedures in northern Greece. Since beginning its operation in September 2020, ELA has provided individual legal support and representation to 1,297 people. Representation is provided at all stages of the asylum procedure, including on appeal and before administrative Courts.⁷ To tackle the challenges linked to the isolation of applicants in remote facilities, ELA also manages a hotline, through which 1,338 people have received guidance on asylum procedures since January 2022.

1. See for example: I Have Rights. 2023. The EU-Funded Closed Controlled Access Centre - The De Facto Detention of Asylum Seekers on Samos. Available at: https://ihaverights.eu/de_facto_detention_in_the_ccac/; I Have Rights. 2023. "They are killing minds"- Life in the Samos Closed Controlled Access Centre. Available at: <https://ihaverights.eu/they-are-killing-minds/>
2. See for example: I Have Rights and BVMN. 2023. *Third Party Intervention to the European Court of Human Rights in A.B. v Greece and D.G. v Greece*. Available at: <https://ihaverights.eu/third-party-intervention-to-the-european-court-of-human-rights/>; I Have Rights and the Border Violence Monitoring Network. 2023. *Policy Brief to MEPs on evidence of Aegean pushbacks*. Available at: <https://ihaverights.eu/policy-brief-on-new-evidence-of-aegean-pushbacks/> ; I Have Rights and the Human Rights Legal Project. 2023. *GREVIO evaluation report on the implementation of the Council of Europe convention on preventing and combating violence against women and domestic violence*. Available at: <https://rm.coe.int/joint-report-of-i-have-rights-and-the-human-rights-legal-project-ngos/1680aaa214>; I Have Rights and the International Rescue Committee. 2023. *Contribution to EU Ombudsman Consultation: Samos Closed Controlled Access Centre breaks EU human rights standards*. Available at: <https://ihaverights.eu/samos-closed-controlled-access-centre-breaks-eu-asylum-standards/> I Have Rise and Still I Rise. 2022. *Greece's Compliance with the Convention on the Rights of the Child Additional Submissions Report for the 90th Session of the Committee on the Rights of Child*. Available at: https://www.stillrisengo.org/site/assets/files/1290/final_uncrc_sir_and_ihr_additional_submission.pdf
3. The Border Violence Monitoring Network (BVMN) is a network of non-governmental organisations situated along the Balkan and Greek migration route, whose purpose is to monitor, document and litigate human rights violations at European borders.
4. Mobile Info Team. 2023. *Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum*. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric/>; Mobile Info Team. 2021. *Lives on Hold: Access to asylum on mainland Greece, Crete and Rhodes*. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/livesonhold/>; Mobile Info Team. 2022. *Blocked from the system. Voices of people excluded from the asylum system on mainland Greece, Crete and Rhodes*. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/blockedfromthesystem/>; Mobile Info Team. 2022. *Control and Containment: Changes in access to asylum on mainland Greece, Crete and Rhodes*. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/control/>;
5. Mobile Info Team. 2023. "Prison for Papers": Last Resort Measures Used as Standard Procedure. Available at: www.mobileinfoteam.org/detention
6. Mobile Info Team. 2021. *The living conditions of applicants and beneficiaries of International Protection*. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/accommodation-report>
7. Since 2021, ELA's lawyers lodged 104 appeals before the Appeals Committees, submitted 96 requests for annulment and 73 requests for provisional measures. More information is available online: <https://www.equallegalaid.org/activity-reports/>.

INTRODUCTION

To assist the Committee of Ministers supervision of the implementation of the *M.S.S. v. Belgium and Greece* and *Rahimi v. Greece* cases, we present evidence on access to asylum procedures and legal assistance, living conditions of asylum seekers, safeguards for vulnerable individuals, and the conditions of detention facilities. Our evidence is obtained through our work providing legal aid to asylum seekers, refugees and migrants in Greece.

1. ASYLUM PROCEDURES

a) Length of asylum procedures

The authorities remain systemically noncompliant with deadlines in Greek law for the registration of both first instance and subsequent asylum applications.⁸ Statistics published by the Government show that at the end of December 2023 there were over 32,000 pending asylum applications at both first and second instance.⁹ As a consequence of waiting for registration, applicants are undocumented and unable to access their legal right to full material reception conditions and healthcare.¹⁰

(1) Samos

As noted in our previous Rule 9.2 submission, vulnerability assessments in the asylum procedure are inadequate on Samos.¹¹ For over two years, the Closed Controlled Access Center (CCAC) has not had a permanent state doctor to undertake vulnerability assessments.¹² Instead, vulnerability assessments are reliant on an ad hoc volunteer doctor and a single psychologist.¹³ For example, in 2023, I Have Rights (IHR) analysed the client data of 53 survivors of trafficking between March 2022 and June 2023 and determined that only 13% were identified during vulnerability assessments.¹⁴

(2) Mainland

Delays in processing asylum claims are routine due to several factors. In 2024, interruptions to interpretation services have exacerbated existing delays in the processing of asylum claims.¹⁵ During times of high arrivals the authorities have struggled to conduct timely registrations in the mainland Reception and Identification Centres (RICs), particularly Malakasa: an analysis of data collected

8. Article 69(1-2), Article 88, Greek Law 4939/2022 (Gov Gazette A 111/10.06.2022).

9. Hellenic Republic Ministry of Migration and Asylum (HRMoMA). 2024. Reply to the Greek Parliament. Available at: <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/67715b2c-ec81-4f0c-ad6a-476a34d732bd/12507130.pdf>.

10. Access to services is permitted after the registration of their application, according to Articles 1(c), 59(1), and 73(1), Greek Law 4939/2022; Articles 2(c) and 9(1), 2013/32/EU; Articles 2(b) and 17(1), 2013/33/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 laying down standards for the reception of applicants for international protection (recast). Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013L0033>.

11. Article 21, Directive 2013/33/EU.

12. Article 41(d), Article 77 International Protection Act, Greek Law 4939/2022.

13. International Rescue Committee and I Have Rights. 2023. Contribution to the European Ombudsman's strategic inquiry into how the European Commission ensures respect for fundamental rights in EU-funded migration management facilities in Greece. Available at: https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2023/02/EU-Ombudsman_Submission_IRC_IHR_Jan-2023_final.pdf; I Have Rights. 2023. I Have Rights' Second Communication to the UN Special Rapporteur on Trafficking in Persons regarding Greece's Failures towards Survivors of Trafficking accommodated in the Closed Controlled Access Center of Samos, Greece. Available at: <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2024/05/Trafficking-Letter.docx.pdf>.

14. I Have Rights. 2023. Unidentified, unrecognised and denied support Survivors of human trafficking in the Samos Closed Controlled Access Centre. Available at: <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2023/09/Unidentified-unrecognised-and-denied-support-survivors-of-human-trafficking-in-the-Samos-Closed-Controlled-Access-Centre.pdf>.

15. Mobile Info Team, Equal Legal Aid, Refugee Legal Support, Avocats Sans Frontières, I Have Rights, and Legal Centre Lesbos. 2024. Lack of interpretation services lengthens existing delays to access asylum and leaves people without protection. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/statement-lack-interpretation>.

by Forge for Humanity, Mobile Info Team (MIT) and Refugee Legal Support (RLS), evidenced that of 124 people surveyed who requested an appointment at Malakasa RIC via the online platform between July 2022 and May 2023, 11% waited for more than five months to attend their appointment; in some cases, people waited more than five months to attend an appointment.¹⁶

b) Access to the online system for registration of asylum applications

As highlighted in our previous Rule 9.2 submission, asylum seekers continue to report facing difficulties in accessing the online platform for requesting registration appointments for first instance asylum claims on the website of the Ministry of Migration and Asylum (MoMA).¹⁷ In 2023, MIT and RLS conducted interviews in which 69% of respondents referred to frequent crashing of the online platform or reported being informed by the system that there were no appointments available.¹⁸ Although less frequent than during 2023, technical issues with the online platform continue to be witnessed by MIT, indicating that these issues are yet to be entirely resolved almost two years after the platform was launched.¹⁹ Reports from Equal Legal Aid (ELA)²⁰ and MIT²¹ further highlight that the digitalisation of the Greek asylum system has created additional barriers for those who are not digitally literate or who cannot afford to purchase mobile data.

c) Lack of interpretation services in asylum procedures

In our previous Rule 9.2 submission, we highlighted the suspension of interpretation services between the MoMA and the European Union Asylum Agency (EUAA) in March 2023 for provision of services in island facilities²² and reduced interpretation provision on the mainland from October 2022.²³ On 14th May 2024, the main provider of interpretation services to both the Asylum Service and Reception and Identification Service (RIS), Metadrasi, announced the suspension of its services, reporting that it had not received funds from the Ministry for a continuous period of nine months.²⁴ As a result, asylum interviews were indefinitely postponed or cancelled,²⁵ and appeals and subsequent applications were halted, leaving many people in a legal limbo without access to basic protection services.²⁶ Metadrasi has reported non-payment by the Ministry on several occasions during 2023 and 2024.²⁷

16. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>.

17. Joint Submission by I Have Rights and Mobile Info Team to the Committee of Ministers of the Council of Europe in the cases of M.S.S. v. Belgium and Greece & Rahimi v. Greece. 2023. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/mss-submission>.

18. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>.

19. Mobile Info Team. 2022. New Asylum Seeker Registration Procedure begins today and is already at capacity. Available at: <http://bit.ly/3WVXXPA>.

20. Equal Legal Aid. 2022. Digitalisation of the Greek asylum procedure: a way into the future, or a barrier to human rights?. Available at: <https://www.equallegalaid.org/wp-content/uploads/2022/10/ELA-Final-Report-2.pdf>.

21. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>.

22. George Pagoudis. 2023. 'Είδος υπό εξαφάνιση οι διερμηνείς στις προσφυγικές δομές του Β. Αιγαίου'. efsyn. Available at: https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/386468_eidos-yro-exafanisi-oi-diermineis-stis-prosfygikes-domes-toy-b-aigaiou.

23. 902.gr. 2023. Να αποκατασταθεί άμεσα η υπηρεσία ασύλου. 902.gr. Available at: <https://www.902.gr/eidisi/koinonia/331861/na-apokatastathai-amesa-i-ypiresia-asyloy>.

24. Metadrasi. 2024. Facebook post. Available at:

https://www.facebook.com/photo/?fbid=792859512946094&set=a.461882352710480&_rdc=1&_rdr.

25. Mobile Info Team, Equal Legal Aid, Refugee Legal Support, Avocats Sans Frontières, I Have Rights, and Legal Centre Lesbos. 2024. Lack of interpretation services lengthens existing delays to access asylum and leaves people without protection. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/statement-lack-interpretation>.

26. *Ibid*

27. METAdrasi. 2024. Οκτώ μήνες μη καταβολής των οφειλόμενων στη ΜΕΤΑδραση για την παροχή διερμηνείας στους προσφυγικούς καταυλισμούς και τις διαδικασίες ασύλου. Available at: <https://shorturl.at/KinXX>; METAdrasi. 2023. Αναγκαστική μείωση της διερμηνείας στα Κέντρα παραμονής μεταναστών και προσφύγων και στις διαδικασίες ασύλου: Πολύμηνη καθυστέρηση καταβολής των οφειλόμενων από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Available at: <https://shorturl.at/fRKnJ>; Moira Lavelle. 2024. 'Lost for Words: Lack of interpreters puts asylum seekers' lives on hold in Greece'. Solomon. Available at: <https://wearesolomon.com/mag/format/feature/lost-for-words-lack-of-interpreters-puts-asylum-seekers-lives-on-hold-in-greece/>.

Asylum procedures are further delayed by staff shortages and technical issues affecting the entire asylum system.²⁸

2. LACK OF ACCESS TO LEGAL ASSISTANCE BY ASYLUM SEEKERS

Article 34 of the Greek Lawyers Code guarantees unrestricted access to public facilities for lawyers upon presentation of their professional ID.²⁹ Following persistent restrictions on the ability of lawyers to enter camps and CCACs, a December 2022 opinion of the Bar Association of Athens clarified that lawyers are permitted free access to facilities accommodating refugees and asylum seekers without prior notification of camp management.³⁰ The Bar Association also clarified that authorities must additionally ensure that persons undergoing reception and identification procedures are able to maintain contact with CSOs which may provide legal or social assistance to them.³¹ In practice, these obligations are not respected.

a) Restrictions on lawyers to enter facilities

(1) Samos

The RIS requested that lawyers from IHR, Avocats Sans Frontières France and Human Rights Legal Project provide prior notice to enter the CCAC and require accompaniment by security staff during their visit.³² In a joint complaint made to the Greek Ombudsman, the organisations highlighted the isolated location, the infrequency of buses and strict curfew, hindered access to legal support for people seeking asylum.³³ The Greek Ombudsman determined that the RIS' practice was overly restrictive and not in line with the Lawyers Code,³⁴ and that given the short deadlines involved in the asylum procedure, it is important that the RIS exercise flexibility. Referring to the accompaniment of lawyers by security staff during their visit to the CCAC, the Ombudsman remarked that all privacy and confidentiality guarantees must be safeguarded.³⁵

(2) Mainland

According to research conducted in 2023 by MIT and RLS, 100% of respondents reported a lack of access to information, translation or legal support while undergoing reception and identification procedures within the mainland RICs.³⁶ Consequently, this impacted their ability to navigate

28. The Greek Ombudsman. 2024. The Challenge of Migratory Flows and Refugee Protection - Reception Conditions and Procedures. Available at: <https://www.synigoros.gr/el/category/ekdoseis-ek8eseis/post/ek8esh-or>; 902.gr. 2023. 'Να αποκατασταθεί άμεσα η υπηρεσία ασύλου'. Available at: <https://www.902.gr/eidisi/koinonia/331861/na-apokatastathai-amesa-i-ypiresia-asyloy>; efsyn.gr. 2023. '«Πάμε κι όπου βγει...» για αξιολόγηση-εργασιακά στο υπ. Μετανάστευσης'. Available at: https://www.efsyn.gr/ellada/dikaionomata/385043_pame-ki-opoy-bgei-gia-axiologisi-ergasiaka-sto-yp-metanasteusis.

29. Article 34, Greek Law 4194/2013, Lawyers Code.

30. Bar Association of Athens. 2022. Legal Opinion File No 185. See Annex 1. Bar Association of Athens, Legal Opinion on Access of Lawyers.

31. Article 44(g), Greek law 4939/2022.

32. Avocats Sans Frontieres France, I Have Rights and Human Rights Legal Project. 2023. Greek Ombudsman finds that the CCAC is unlawfully restricting access to lawyers. Available at: <https://ihaverights.eu/ccac-unlawfully-restricting-access-to-lawyers/#:~:text=The%20Greek%20Ombudsman%20found%20that%20current%20practices%20insisted,entry%20book%20are%20sufficient%20conditions%20for%20their%20entry>.

33. *Ibid.*

34. Article 34(2), Greek Law 4194/2013, Lawyers Code.

35. *Ibid.*

36. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>.

the asylum procedure, understand the conditions of their de facto detention, or access legal assistance.³⁷ The same research highlighted the case of a Greek lawyer that was denied access to Diavata RIC by security staff, despite presenting at the facility with two clients who orally expressed authorisation for the lawyer to represent them; in this case, the lawyer had previously contacted the RIC authorities to request entry, but did not receive a response.³⁸

b) Access to legal assistance during reception and identification procedures

As per Greek law, persons undergoing reception and identification procedures are subject to a restriction of liberty for an initial period of 5 days, which may be extended to a total of 25 days by decision of the Director of the RIC.³⁹ The decision to extend the restriction of liberty must be issued within 5 days after entry to the RIC⁴⁰ and people whose liberty is restricted must be informed of their right to appeal the decision,⁴¹ in a simple and accessible manner and in a language they can understand or are reasonably expected to understand.⁴² In practice, the authorities do not comply with the law.

(1) Samos: Access to legal assistance for people in de facto detention

All newly arrived asylum seekers are by default and without individual assessment de facto detained to the CCAC.⁴³ During their detention they are deprived of legal assistance.⁴⁴ As a result of the exit ban, asylum seekers are unable to seek legal assistance from actors located in the town of Vathy, which is located 8 km from the facility. Yet, legal actors on Samos observed that orders of ‘restriction of freedom’ are consistently issued after detention has already begun, and not upon their entry as provided by Article 40(a) of Law 4939/2022.⁴⁵ This blanket detention measure remains subject to ongoing infringement proceedings by the EU.⁴⁶

I Have Rights understands that upon arrival every asylum seeker's phones are confiscated by the Hellenic Police when they are escorted to the Samos CCAC.⁴⁷ People are forced to write the passcode to their phone on a sticky note when handing their phones over. Phones are only returned to people days later when they are permitted to collect them from an administrative container within the CCAC. It is unclear which legal procedure -and legal basis, if any- is used for phones to be taken as, like with the systemic practice of pushbacks, the police have denied the existence of this practice.⁴⁸

37. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>.

38. *Ibid.*

39. Article 40, Greek Law 4939/2022.

40. *Ibid.*

41. Article 40(b), Greek Law 4939/2022.

42. Article 39, Greek Law 4939/2022.

43. Avocats Sans Frontieres France et al. Joint Statement. 2023. Unlawful detention and worsening conditions: Over 4,000 asylum seekers unlawfully detained on Samos and Lesbos. Available at: <https://reliefweb.int/report/greece/unlawful-detention-and-worsening-conditions-over-4000-asylum-seekers-unlawfully-detained-samos-and-lesvos>.

44. Greek Council for Refugees and Oxfam International. 2022. Inquiry on Fundamental Rights in the EU-funded Migration Facilities on the Greek Islands Case OI/3/2022/MHZ. Available at:

https://www.gcr.gr/media/k2/attachments/CONSULTATION_REPLY_202201225_20230131_180325.pdf.

45. *Ibid.*

46. Infringement procedure INFR(2022)2156, for its incompatibility with the EU Reception Conditions Directive 2013/33/EU. See January Infringement Packet, available at: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/inf_23_142;

Dimitris Aggelidis. 2023. ‘Απολογούμενη για ζητήματα προσφύγων η Ελλάδα’. efsyn. Available at: https://www.efsyn.gr/ellada/dikaiomata/376712_apologoymeni-gia-zitimata-prosfigon-i-ellada.

47. I Have Rights et al. 2023. Joint Statement – Unlawful Detention and Worsening Conditions: Over 4000 Asylum Seekers Unlawfully Detained on Samos and Lesbos Available at:

<https://ihaverights.eu/over-4000-asylum-seekers-unlawfully-detained-on-samos-and-lesvos/>

48. See Annex 7 for the response from the Police in Samos when asked which legal basis is used for the removal of asylum seekers' phones upon arrival to the island.

Between 1 July 2023 and 31 August 2023, over 4,000 people arrived on Samos. During this period, IHR research found that people were unlawfully held up to one month in the CCAC without issuance of written documentation providing for their detention.⁴⁹ 252 clients of IHR entered the CCAC between 26 June 2023 and 27 April 2024. In 109 cases, people who entered between 23 August and 29 December had to wait 25 days or over before the issuance of the exit ban. In over 70 of these, the waiting time was over 40 days and around two months in over 25 cases.⁵⁰

In September 2023, new arrivals were held in a further sub-section of the 'temporary accommodation zone' without access to medical care.⁵¹ Mobile phones were taken from every newly arrived person and withheld for up to two weeks, depriving individuals of the opportunity to speak with legal actors on the phone or over text. Therefore, applicants were detained for periods without a written order, in a subsection of the CCAC without access to basic services and without access to their phones to contact lawyers.

(2) Mainland: Access to legal assistance in reception facilities

Between June and December 2021, ELA carried out a survey on access to legal aid for asylum seekers in reception facilities in Northern Greece.⁵² While 95% of respondents considered that access to legal aid is essential, necessary or useful during their asylum procedure, 42% of respondents reported not having access to legal assistance during their asylum procedure. When respondents had access to legal assistance, 49% of them reported that they only once met with a lawyer or advocate. Of those that did not receive legal assistance during their asylum procedure, 66% explained that they could not find a lawyer.⁵³

c) Access to legal aid to challenge negative decisions

(1) State-funded legal aid after a first instance rejection decision

Despite efforts to increase the number of lawyers on the national registry, the number remains insufficient to meet the needs. Furthermore, the submitting organisations have observed patterns of malpractice that significantly hinder the exercise of the right to legal aid. Foremost, applicants report that they are often not in contact with the lawyer appointed to their case. Further, applicants are often not clearly informed that an application for legal aid through the Greek registry has been made on their behalf. In several instances, lawyers from ELA found that a registry lawyer was appointed in their place by the asylum office. Upon collection of rejection decisions, applicants were asked to complete forms that were neither translated nor explained to them. At this point, and without sufficient information, applicants had requested that a state-funded registry lawyer be appointed in lieu of their lawyer of choice, despite contrary and explicit

49. Avocats Sans Frontieres France et al. Joint Statement. 2023. Unlawful detention and worsening conditions: Over 4,000 asylum seekers unlawfully detained on Samos and Lesbos. Available at: <https://reliefweb.int/report/greece/unlawful-detention-and-worsening-conditions-over-4000-asylum-seekers-unlawfully-detained-samos-and-lesvos>.

50. See also: Refugee Support Aegean et al. Joint Statement. 2024. Not again in 2024: Call for upholding human rights in the Samos Closed Controlled Access Centre. Available at: <https://rsaagean.org/en/joint-statement-samos-ccac/>.

51. Avocats Sans Frontieres France et al. Joint Statement. 2023. Unlawful detention and worsening conditions: Over 4,000 asylum seekers unlawfully detained on Samos and Lesbos. Available at: <https://reliefweb.int/report/greece/unlawful-detention-and-worsening-conditions-over-4000-asylum-seekers-unlawfully-detained-samos-and-lesvos>.

52. The anonymous 10-question survey was translated into 10 languages. Equal Legal Aid. 2022. Access to legal aid for people on the move. Available at: https://www.equallegalaid.org/wp-content/uploads/2022/01/Rapport_EN_access-legal-aid-on-the-move.pdf.

53. This is also confirmed by the Danish Refugee Council who between July and November 2022 conducted a needs assessment survey. The 19 legal aid organisations that participated highlighted legal aid gaps in several areas. This included judicial representation in asylum cases and GBV cases, as well as legal support in the safeguarding of social rights and family reunification. Danish Refugee Council. 2023. Legal Aid Actors Survey.

instructions in their asylum office files, including a valid power of attorney. Lawyers were not informed by the Asylum Service or the newly appointed registry lawyer of this change, thus preventing them from reclaiming the case.

(2) State-funded legal aid during the judicial review of the case by administrative Courts

Asylum seekers are not automatically entitled to free legal aid. Foreign nationals are only eligible for state legal aid and exemptions from legal costs if they fulfil the eligibility criteria.⁵⁴ For legal aid for judicial review by Administrative Courts, foreign nationals must apply at the secretariat of the competent Administrative Court of First Instance - i.e. the Administrative Court of first instance of Athens or Thessaloniki. This is regardless of whether applicants are held in a remote accommodation centre hundreds of kilometres away. An applicant is required to submit an application in Greek and provide documents demonstrating their inability to bear the costs of annulment proceedings.⁵⁵

Should an applicant ultimately be entitled to legal aid, they are not permitted to select their own legal counsel. Lawyers are appointed by court order from a general list of lawyers paid for by the State for handling administrative cases. The lack of interpretation services for free legal aid programmes often precludes clients from communicating with their lawyers in a language they understand. In this context, access to legal aid to challenge negative decisions is limited.⁵⁶

d) Effectiveness of remedies for asylum seekers

(1) Effectiveness of remedies against de facto detention orders

The authorities on Samos seek to justify and circumvent the obligations and safeguards of detention by labelling the blanket detention of new arrivals as a “restriction of freedom”.⁵⁷ This is done by the issuance of a two-stage order, first for five days and then by a further automatically issued 20 day extension order. As noted above, these orders are issued after the start of the period of detention.⁵⁸ Thus, the failure to provide such a written order prevents asylumseekers from challenging the administrative detention procedures. Between September and December 2023, IHR intervened before the RIS in the cases of 170 de facto detained people. To date, IHR has not received a written response from the RIS in any of these cases.

(2) Effectiveness of remedies after a first instance rejection decision: quasi-judicial appeals⁵⁹

Procedural requirements at the Appeals Authority such as the reduction of deadlines for lodging certain appeals, the removal of their suspensive effect, and the obligation to be represented by a lawyer for the appeal to be admissible,⁶⁰ have made access to the appeals procedure challenging.

54. Article 76(3), Greek Law 4939/2022.

55. In the 12-month period preceding the present submission, 50 requests for legal aid were submitted to the courts by Equal Legal Aid, for applicants meeting the eligibility criteria. Of these, 18% were rejected, which resulted in asylum seekers being deprived of representation and the opportunity to submit a request before the competent court.

56. Over the past 14 months, there has been a notable increase in the number of requests for pro bono representation in asylum cases. These requests now constitute the majority of requests for legal assistance received by the organisation’s hotline and referral forms. A total of 229 requests for pro bono representation on appeal represents 28% of all requests made. Due to a lack of financial and human resources, our organisation was only able to provide representation on appeal for 26 of these cases, representing 14% of the total requests for representation on appeal.

57. Article 40, Greek Law 4939/2022.

58. Ellen Allde. 2023. “Sanctioned ignorance” and the detention of people seeking asylum in the EU-funded CCAC on Samos. Available at: <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2023/11/RL-Paper-%E2%80%98Sanctioned-ignorance.pdf>.

59. Athina Kalogridi. 2023. ‘Who really gets a second chance in Greece’. Equal Legal Aid. Available at: <https://www.equallegalaid.org/qui-a-une-veritable-seconde-chance-en-grece/>.

60. Athina Kalogridi. 2023. ‘Who really gets a second chance in Greece’. Equal Legal Aid. Available at: <https://www.equallegalaid.org/qui-a-une-veritable-seconde-chance-en-grece/>.

Each member of the 21 Committees must examine 25 to 30 cases per month and issue a decision within 10 to 30 days, depending on the procedure followed in each case.⁶¹ The Appeal Committee only hears cases in Athens. On the eve of the hearing, asylum applicants not residing in camps must make the long and costly journey to appear in person before the Appeal Committee, as required by law.⁶² If they cannot afford to travel to Athens, they must find a lawyer to represent them, which is costly. If they do not comply with this obligation, their appeal is rejected as "manifestly unfounded".

The procedure before the Committee is predominantly written and based solely on the information and documents already in the applicant's file.⁶³ Their participation in the hearing is no more than a name on the list of enrolled cases, where they wait to be called and present their asylum card to prove their presence. Applicants are only heard in exceptional cases, under the limited conditions laid down by law.⁶⁴ Where an applicant exceptionally appears before the Appeals Committee, no interpretation is available. If an applicant has the financial means to hire a lawyer to represent them during the examination, the lawyer may be allowed to speak and briefly present their client's case.

(3) Effectiveness of remedies after a second instance rejection decision: judicial reviews

Access to justice following a second instance rejection decision remains a significant challenge. The high costs associated with judicial proceedings represent a significant barrier.⁶⁵ Furthermore, ELA has observed that delays in the processing of cases by the competent courts in Athens and Thessaloniki are considerable. In particular, the examination of requests for interim measure, which are intended to be an emergency procedure, at the Athens Administrative Court is delayed, with an average of three to six months elapsing between submission and a decision. This leaves applicants in a legal limbo, undocumented, and without access to reception conditions while the request for judicial review is pending.

3. LIVING CONDITIONS OF ASYLUM SEEKERS

a) Overcrowding

(1) Samos

The CCAC was designed to accommodate 2,040 people yet in December 2023, 3,890 were held in the CCAC. In a context of facing public criticism for severe overcrowding in the facility, in September 2023 the authorities increased the official capacity of the CCAC to 3,650.⁶⁶ This was done without any justification and without further beds, rooms or facilities being provided to accommodate people.⁶⁷ In 2023, the Greek Ombudsman received several complaints regarding

61. i.e. Athina Kalogridi. 2023. 'Who really gets a second chance in Greece'. Equal Legal Aid. Available at: <https://www.equallegalaid.org/qui-a-une-veritable-seconde-chance-en-grece/>. normal or accelerated procedure, inadmissible application, applicant in detention, Article 100(7), Article 106, Greek Law 4939/2022.

62. Article 83(3), Greek Law 4939/2022.

63. Prior to a 2016 recast, applicants were able to present their request orally before the Appeals Committee recast, Greek Law 4375/2016.

64. Article 102(3-4), Greek Law 4939/2022.

65. Indicative list of legal representation fees during judicial reviews before the Greek administrative Courts: submission of a provisional measures request €50.00; submission of an annulment requests €150.00. Additional fees to the Bar associations (without VAT): pleading before the Court during the hearing €203.00; submission of a memo €85.00€; submission of a provisional measures request €85.00€; submission of an annulment request €117.00€. Cost of the bailiff notification: €43.40 (mandatory). Average cost of a notarized power of attorney: €60.00€.

66. Refugee Support Aegean et al. Joint Statement. 2024. Not again in 2024: Call for upholding human rights in the Samos Closed Controlled Access Centre. Available at: <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2024/01/Joint-Statement-Samos.pdf>.

67. Greek National Commission for Human Rights. 2024. Επιτόπια επίσκεψη ΕΕΔΑ στη Σάμο: Μη σύμφωνες με τα βασικά πρότυπα οι συνθήκες υποδοχής στην ΚΕΔ Σάμου. Available at: https://nchr.gr/images/pdf/apofaseis/prosfuges_metanastes/Ekthesi_Samos_2024.pdf.

overcrowding and the mistreatment of asylum seekers on Samos.⁶⁸ This includes a complaint brought by I Have Rights that concerned a group of men who were forced to sleep outside on beds or in a makeshift shelter in the outside area of the CCAC in November and December 2023. It is therefore generally suspected that the capacity was increased on paper only.

To date, people in the CCAC remain required to sleep in spaces such as kitchens and classrooms, without beds, mattresses, proper bathrooms, or privacy. ⁶⁹ In February 2024, 600-700 people were living in common areas such as the restaurant and administrative buildings. For example, one of IHR's clients reported that "pregnant women, children, and the elderly sleep on the floor, and the privacy of families is not taken into account, as men, women, and children from different families sleep in one large room".⁷⁰

To reduce the CCAC population, the administration implemented an unlawful practice of lifting applicants' geographical restriction under the condition that the applicants resign from their rights to receive any type of material reception conditions.⁷¹ IHR's clients reported waiving their rights due to unbearable living conditions in the CCAC. After their transfer and the removal of reception conditions, many were unable to support themselves. An IHR client reported, "I don't have any medicine. I split the pill in half. So that the medicine is enough for me for another Friday".⁷²

In addition, the authorities do not inform applicants of the legal consequences of their resignation, and applicants are often unable to receive a date for their asylum interview due to absence of an official address and thus, incapacity to establish jurisdiction between Regional Asylum Offices (RAOs).⁷³ As a result, they even consider returning to the CCAC due to the extreme difficulty of living outside of it with no support: "I hate the camp, but I think about it because in a week, if I don't get a job, my situation will become difficult".

Following a joint complaint led by IHR, the Greek Ombudsman raised questions with the RIS as to the legality of this practice which is directly contrary to the legal framework set by Directive 2013/33/EU and Law No. 4939/2022 which obliges the state to provide access to medical care and to basic means that secure a decent standard of living.⁷⁴

(2) Mainland

Reports published by RSA, Pro-ASYL, GCR, MIT and RLS in 2024 and 2023 document the substandard conditions in mainland camps and the widespread isolation of residents from

68. The Greek Ombudsman. 2024. The Challenge of Migratory Flows and Refugee Protection - Reception Conditions and Procedures. Available at: <https://www.synigoros.gr/en/category/default/post/ek8esh-or>.

69. See Annex 8 for photos of the makeshift shelter and men forced to sleep outside in the Samos CCAC in December 2023.

70. Ibid.; Refugee Support Aegean et al. Joint Statement. 2024. Not again in 2024: Call for upholding human rights in the Samos Closed Controlled Access Centre. Available at: <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2024/01/Joint-Statement-Samos.pdf>.

71. Greek National Commission for Human Rights. 2024. Επιτόπια επίσκεψη ΕΕΔΑ στη Σάμο: Μη σύμφωνες με τα βασικά πρότυπα οι συνθήκες υποδοχής στην ΚΕΔ Σάμου. P. 5 Available at: https://nchr.gr/images/pdf/apofaseis/prosfuges_metanastes/Ekthesi_Samos_2024.pdf.

72. Border Violence Monitoring Network. 2024. Illegal Pushbacks and Border Violence Reports: Monthly Report October 2023. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/BVMN-Monthly-Report-October-2023.pdf>.

73. Greek National Commission for Human Rights. 2024. Επιτόπια επίσκεψη ΕΕΔΑ στη Σάμο: Μη σύμφωνες με τα βασικά πρότυπα οι συνθήκες υποδοχής στην ΚΕΔ Σάμου. Available at:

https://nchr.gr/images/pdf/apofaseis/prosfuges_metanastes/Ekthesi_Samos_2024.pdf; I Have Rights, Avocats Sans Frontières France and Medecins Sans Frontieres. 2024. Report before the Greek Ombudsman. See Annex 2. Report for Issues of Legality of material reception conditions waiver.

74. I Have Rights, Avocats Sans Frontières France and Medecins Sans Frontieres. 2024. Report before the Greek Ombudsman. See Annex 2. Report for Issues of Legality of material reception conditions waiver.

75. The Greek Ombudsman. 2024. Issues of legality regarding the waiver of material reception conditions. See Annex 3. The Greek Ombudsman response to Report on Issues of Legality of material reception conditions waiver.

support and basic services.⁷⁶ In October 2023, the overcrowded mainland accommodation structures revealed persistent failures in Greece's reception system.⁷⁷ Overcrowding in containers was also documented by MIT and RLS based on research conducted with camp residents during the first half of 2024 (see Annex 5).⁷⁸ For example, a 22-year-old man from Iraq reported overcrowded conditions in his container at Malakasa RIC: "We are eight people in one container. The container has one room and one bathroom. So there are four people sitting in one room - there is no privacy".⁷⁹

b) ESTIA 21 programme

In the Greek Government's submission dated 8 August 2023, they reported that the ESTIA 21 programme was operational.⁸⁰ This is despite the accommodation of asylum seekers ceasing on 31/12/2022⁸¹ with all project partners fulfilling their obligations by that time.⁸²

According to the MoMA, no one was accommodated in ESTIA facilities during 2023, aligning with the expiration of the relevant legal act.⁸³ In response to a request for information sent by IHR to the MoMA on 18.04.2024, the Officer of the RIS replied:

*The implementation of the "ESTIA 2021" housing program started on 01.01.2021 and completed on 15.04.2022. The implementation of the "ESTIA 2022" housing program started on 16.04.2022 and completed on 31.12.2022.*⁸⁴

Thus, the ESTIA programme was concluded in 2022, which stands in direct contradiction with the claims made by the Greek Government to the Committee of Ministers.

c) Conditions in the Camps: lack of access to basic services, concerning standard of hygiene

(1) Samos: Limited access to water, shortage in hygiene items and lack of laundry facilities

Minimum standards of hygiene are not met in the CCAC. There is highly limited access to water, a complete lack of laundry services and a shortage of basic hygiene and cleaning items. Since the

76. Refugee Support Aegean. 2024. Refugee camps in mainland Greece. Available at <https://rsaegean.org/en/refugee-camps-in-mainland-greece/>; Refugee Support Aegean and PRO-ASYL. 2023. The state of the Greek asylum system, twelve years since M.S.S. Available at: <https://bit.ly/3FOM1MF>. See also: Greek Council for Refugees. 2023. ECRE Greece Country Report: Conditions in Reception Facilities. Available at: <https://bit.ly/3StZwnQ>; GCR. 2023. ECRE Greece Country Report: Types of Accommodation. Available at: <https://bit.ly/3Miw4FM>; GCR et al. 2022. Do the human right thing: Raising our Voice for Refugee Rights. Available at: <https://bit.ly/3Mu5PDP>; Mobile Info Team and Refugee Legal Support. 2024. Voices from the Camps: Living Conditions and Access to Services in Refugee Camps on the Greek Mainland: <https://www.mobileinfoteam.org/voices-from-the-camps>

77. Ella Dodd and Gemma Bird. 2023. Overcrowded camps at Europe's borders. Available at: <https://bit.ly/4668SJ>

78. Mobile Info Team and Refugee Legal Support. 2024. Voices from the Camps: Living Conditions and Access to Services in Refugee Camps on the Greek Mainland: <https://www.mobileinfoteam.org/voices-from-the-camps>

79. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>.

80. Council of Europe. 2023. DH-DD(2023)1003. Para 5. Available at: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680ac56c3.

81. Joint Ministerial Decision (Gov Gazette B 2731/02.06.2022). Δράση «ESTIA 2022 - Στεγαστικό πρόγραμμα για αιτούντες διεθνή προστασία». Available at: https://www.kodiko.gr/nomologia/download_fek?f=fek/2022/b/fek_b_2731_2022.pdf&t=b523f09afbd9852a652bd9f69acf90cc; Secretary General of Migration Policy. 04.09.2023. Ένταξη της Πράξης «ΕΣΤΙΑ 2022: Στεγαστικό πρόγραμμα για αιτούντες διεθνή προστασία» με Κωδικό ΟΠΣ 6000140 και ένταξη στο Πρόγραμμα «Πρόγραμμα Ελλάδας - Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης 2021-2027». Available at: <https://tamey.gov.gr/wp-content/uploads/2023/09/6CE953846CE9CCE94CEA8CE9FCE96CE97CE9F.pdf>

82. Secretary General of Migration Policy. 21.12.2022. Πρόσκληση με τίτλο «ΕΣΤΙΑ 2022 Στεγαστικό πρόγραμμα για αιτούντες διεθνή προστασία» για την υποβολή προτάσεων στο πρόγραμμα Πρόγραμμα Ελλάδας - Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης. Available at: <https://tamey.gov.gr/wp-content/uploads/2023/06/65IO46MΔΨO69E-ESTIA.pdf>

83..HRMoMA. 2023. Report A July 2023. Available at: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2023/09/Report_A_July_2023_International-Protection_Appendix-A_NEW.pdf.

84. Unofficial translation. HRMoMA, email, 14 June 2024. See Annex 4. FOI response regarding ESTIA.

opening of the CCAC, people held there have been without access to reliable running water, with availability only for limited hours a day.⁸⁵ As a result, people are unable to flush toilets throughout the day, showering and maintaining sufficient hygiene is challenging and are without access to laundry services in the facility. This has resulted in an ongoing scabies, flea and bed bug infestation and rapid spread of preventable skin infections.⁸⁶

Similar findings were found in the 2024 European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) Report, “The sanitary facilities [...] were in a dreadful state and in need of repair. Not surprisingly, it was not possible to maintain personal hygiene, and the delegation came across outbreaks of scabies and bed bugs in all CCACs”.⁸⁷

(2) Mainland

According to the MoMA, the Diavata RIC provides for a “safe, controlled access facility, with upgraded living conditions for its residents”.⁸⁸ Nonetheless, MIT’s 2023 research found that 37% of respondents were not provided with enough basic necessary items, including personal hygiene items, during their de facto detention within the RICs of Malakasa and Diavata.⁸⁹ In addition, unhygienic conditions within both facilities were mentioned by 21% of respondents, including reports of extremely dirty conditions and mould on mattresses. Respondents reported that they were moved into dirty containers with food remains from previous residents (see Annex 5).⁹⁰ Furthermore, people arriving in mainland camps are not provided with basic items, such as blankets and lining.⁹¹ Specifically, in 2024 a woman from Somalia residing in Ritsona camp reported to MIT and RLS that: “[w]hen we arrived [in the camp], it was very cold. It was raining. We didn’t have blankets, bedsheets, or anything. Other Somalis had to provide us with that”.⁹²

d) Conditions in camps: insufficient water and food supply

(1) Samos

In Samos, people are only provided with 1.5l of drinking water per day.⁹³ The food is insufficient in quantity and quality, leading to gastrointestinal problems such as diarrhoea, constipation and haemorrhoids.⁹⁴ People in the CCAC described the distribution of food as “humiliating”. People

85. Lydia Emmanouilidou. 2023. ‘This is inexcusable’: What’s behind deteriorating conditions in Greek island asylum camps?. The New Humanitarian. Available at: <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2023/12/04/inexcusable-whats-behind-deteriorating-conditions-greek-island-asylum-camps>; Refugee Support Aegean et al. Joint Statement. 2024. Not again in 2024: Call for upholding human rights in the Samos Closed Controlled Access Centre. P. 3. Available at: <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2024/01/Joint-Statement-Samos.pdf>.

86. Border Violence Monitoring Network. 2024. Illegal Pushbacks and Border Violence Reports: Monthly Report October 2023. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/BVMN-Monthly-Report-October-2023.pdf>; Refugee Support Aegean et al. Joint Statement. 2024. Not again in 2024: Call for upholding human rights in the Samos Closed Controlled Access Centre. Available at: <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2024/01/Joint-Statement-Samos.pdf>.

87. Council of Europe. 2024. Report to the Greek Government on the visit to Greece carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 20 November to 1 December 2023. Para 126. Available at: <https://rm.coe.int/1680b0e4e1>

88. HRMoMA, Available at: <https://migration.gov.gr/en/ris/perifereiakes-monades/domes/k-y-t-diavaton/>.

89. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>.

90. *Ibid.*

91. Mobile Info Team and Refugee Legal Support. 2024. Report on camps’ conditions, to be issued.

92. *Ibid.*

93. Border Violence Monitoring Network. 2024. Illegal Pushbacks and Border Violence Reports: Monthly Report May 2024. P. 17. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/BVMN-Monthly-Report-May-2024.pdf>.

94. Refugee Support Aegean et al. Joint Statement. 2024. Not again in 2024: Call for upholding human rights in the Samos Closed Controlled Access Centre. P. 4. Available at: <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2024/01/Joint-Statement-Samos.pdf>.

are made to stand in queues for up to three hours in the sweltering heat to receive food.⁹⁵ Additionally, IHR's clients report that distribution sometimes ends before everyone receives food.⁹⁶

The 2024 CPT Report describes the “totally chaotic and undignified way in which food was distributed at distribution points each day” and highlights that, as a result “some persons in a vulnerable situation, such as single mothers with infants, did not fight to get their daily ration (meaning that they did not receive food)”.⁹⁷

(2) Mainland

Research by MIT and RLS in 2024 on mainland camp conditions found that most interviewees across nine refugee camps were forced to rely on food provided by camp authorities due to the low level of cash assistance provided by the state.⁹⁸ However, there were recurring reports that pre-packaged meals provided to camp residents were lacking in variety, taste and nutritional value.⁹⁹ 76% of respondents reported strong dissatisfaction with the food.¹⁰⁰ Lack of access to food and water for residents who are not entitled to material reception conditions in mainland camps (e.g. due to receiving a rejection on their asylum claim or being deemed inadmissible) is also a major concern. A young woman from Somalia living in Ritsona camp who had received an asylum rejection reported:

*If [the camp administration] does not give me water, then I just ask other refugees if they can, and share it with them. If not possible, I also drink tap water - even though I've been told that it's dirty. That will cause harm to my health, but I have no other option.*¹⁰¹

e) Conditions in camps: insufficient medical and psychosocial care

Access to healthcare and psychosocial support is denied to asylum seekers both on Samos and on the mainland, despite legal obligations under Greek and European Law to provide such services to persons undergoing reception and identification procedures.¹⁰²

(1) Samos

Asylum seekers on Samos are often survivors of trauma, placing them at significant risk of re-traumatisation and conditions which may exacerbate or deteriorate their mental health as a result of the prison-like conditions and the security infrastructure.¹⁰³ As presented in BVMN's Internal Violence Report 2023, 45% of testimonies from people held in the Samos CCAC reported that they were denied health care or received insufficient attention by state medical actors.¹⁰⁴

95. Just Action. 2024. Instagram post. Available at: https://www.instagram.com/p/C9PI7JZI5TV/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRIODBiNWFIZA==.

96. Border Violence Monitoring Network. 2024. Illegal Pushbacks and Border Violence Reports: Monthly Report October 2023. P. 11. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/BVMN-Monthly-Report-October-2023.pdf>.

97. Council of Europe. 2024. Report to the Greek Government on the visit to Greece carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 20 November to 1 December 2023. Para 129. Available at: <https://rm.coe.int/1680b0e4e1>

98. Mobile Info Team and Refugee Legal Support. 2024. Voices from the Camps: Living Conditions and Access to Services in Refugee Camps on the Greek Mainland: <https://www.mobileinfoteam.org/voices-from-the-camps>

99. *Ibid.*

100. *Ibid.*

101. *Ibid.*

102. Article 41, Greek Law 4939/2022; Article 19 and Article 21, Reception Conditions Directive 2013/33/EU; Article 24, Asylum Procedures Directive 2013/32/EU.

103. Medecins Sans Frontieres. 2022. Closed centres for refugees on Greek islands exacerbate psychological trauma. Available at: <https://www.msf.org/closed-centres-refugees-greek-islands-exacerbate-psychological-trauma>.

104. Border Violence Monitoring Network. 2024. Violence Within State Borders: Greece. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/Violence-Within-State-Borders-Greece-1.pdf>.

Additionally, emergency care provided by MSF has been curtailed and at times restricted.¹⁰⁵ According to BVMN, 27% of testimonies from the Samos CCAC explicitly mentioned the lack of psychological support in the facility.¹⁰⁶ One state appointed psychologist is responsible for conducting the vulnerability assessments of newly arrived people in addition to providing mental health support for the CCAC population.¹⁰⁷

(2) Mainland

Research on camps undertaken by MIT and RLS in 2024, evidenced that 72% of 30 interview respondents reported that they did not have their basic health care needs met by medical teams operating inside camps, while 60% reported issues accessing healthcare outside mainland camps, for instance in hospitals.¹⁰⁸ Regarding access to psychosocial support, 33% of respondents specified that they attempted to access such support inside mainland camps but were not able to access it.¹⁰⁹ The mental health conditions of people seeking asylum were further deteriorated by extended stays in undignified conditions in camps.¹¹⁰ Out of 19 respondents interviewed by MIT and RLS in 2023, only one person was seen by a psychologist during reception and identification procedures carried out in the mainland RICs of Diavata and Malakasa.¹¹¹

4. SHORTCOMINGS IN THE RECEPTION AND LIVING CONDITIONS OF VULNERABLE INDIVIDUALS

Despite information published by the MoMA,¹¹² and the legal provisions of Article 44(d) of Law No. 49393/2022, the submitting organisations report that vulnerable persons are left unidentified and thus not provided with special support services.

(a) Vulnerability Assessments

(1) Samos

In the Samos CCAC, vulnerability assessments are not conducted during the detention period of newly arrived asylum seekers, leaving pregnant women, unaccompanied minors, people with medical conditions or SGBV survivors without the proper care they need and are legally entitled to.¹¹³ This is particularly concerning due to the large number of vulnerable people in the Samos CCAC. Of I Have Right's clients, at least 44% fit in one or more categories of vulnerability. This concern is reflected in the 2024 CPT Report "The delegation was concerned that no proper assessment of special needs and vulnerabilities...was being carried out upon arrival at the CCACs visited. The current admission process does not address the individual circumstances of newly arrived persons, and especially those with special needs and vulnerabilities, such as:

105. Border Violence Monitoring Network. 2024. Violence Within State Borders: Greece. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/Violence-Within-State-Borders-Greece-1.pdf>.

106. Border Violence Monitoring Network. 2024. Violence Within State Borders: Greece. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/Violence-Within-State-Borders-Greece-1.pdf>.

107. Refugee Support Aegean et al. Joint Statement. 2024. Not again in 2024: Call for upholding human rights in the Samos Closed Controlled Access Centre. P. 4. Available at: <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2024/01/Joint-Statement-Samos.pdf>. See also RSA who reported on significant shortages in psychosocial support for minors: RSA also reported on significant shortages in psychosocial support for minors.

108. Mobile Info Team and Refugee Legal Support. 2024. Voices from the Camps: Living Conditions and Access to Services in Refugee Camps on the Greek Mainland: <https://www.mobileinfoteam.org/voices-from-the-camps>

109. Mobile Info Team and Refugee Legal Support. 2024. Voices from the Camps: Living Conditions and Access to Services in Refugee Camps on the Greek Mainland: <https://www.mobileinfoteam.org/voices-from-the-camps>

110. People interviewed had been living on average more than 7 months in camps. See Ibid.

111. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>.

112. HRMoMA. Procedures of Reception and Identification. Available at: <https://bit.ly/3FHrUeB>.

113. Refugee Support Aegean et al. Joint Statement. 2024. Not again in 2024: Call for upholding human rights in the Samos Closed Controlled Access Centre. P. 2. Available at: <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2024/01/Joint-Statement-Samos.pdf>.

unaccompanied and separated children, families with small children and notably single mothers with children, pregnant women or persons with serious health conditions, as well as survivors of torture or other forms of ill-treatment, trafficking in human beings or sexual and gender-based violence. It appears that far too little is being done by the Greek authorities to identify such persons".¹¹⁴

(2) Mainland

Greek law provides that healthcare units in mainland camps must carry out vulnerability assessments.¹¹⁵ In practice, however, the staff at mainland camps are not able to record a vulnerability or change the vulnerability status of a resident where this has previously been done by authorities in a RIC or CCAC. Thus, if vulnerability is not properly assessed during reception and identification procedures, it cannot be subsequently recorded by camp authorities and applicants cannot update their Foreigner's Health Card or their case file in the asylum system database.

MIT and RLS's 2023 research showed that all interviewed people who underwent screening in a RIC without being represented by a lawyer were inadequately informed of their right to specialised support due to a vulnerability.¹¹⁶ 71% of respondents said that they were not asked if they had a vulnerability. As a result, vulnerabilities without obvious physical indicators were more likely to go undetected.¹¹⁷

The lack of a uniform vulnerability procedure has also been raised by lawyers, effectively leading to a two-tier system where applicants who are represented by a lawyer receive preferential treatment.¹¹⁸ In two cases, one concerning a single pregnant woman with a child, and another case of a single mother with mental health challenges, where both were represented by a lawyer, this resulted in the prioritisation of their case. Their registration happened either on the same day as entry to the RIC or the following day, and the applicant was released immediately following registration.¹¹⁹

b) Provisions for vulnerable people

(1) Samos

In 2023 and 2024, the European Court of Human Rights granted Interim Measures in three cases concerning the inhuman and degrading treatment of vulnerable applicants in the Samos CCAC.¹²⁰ For example, in the case of H.T. and M.T v. Greece, the applicants, a highly vulnerable single mother and newborn baby, were de facto detained in inhuman and degrading conditions. They were forced to share a bunk bed with an unrelated adult male. The mother was made to wear the same clothes she went into labour in for several weeks. Additionally, they did not receive any medical treatment and relied on others to collect food on their behalf due to fears for their safety in the food queues where fights are frequent.

In 2023, IHR published a report on the neglectful treatment of survivors of human trafficking in the CCAC.¹²¹ As Samos is a significant point of first entry to the EU, the CCAC is at a key site for

114. Council of Europe. 2024. Report to the Greek Government on the visit to Greece carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 20 November to 1 December 2023. Para 138. Available at: <https://rm.coe.int/1680b0e4e1>

115. Article 5(2)(a), MD 23/13532/2020, Available at: <https://www.kodikio.gr/nomothesia/document/681974/yp.-apofasi-23-13532-2020>.

116. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>.

117. *Ibid.*

118. *Ibid.*

119. *Ibid.*

120. App No. 2368/24 granted 05.02.2024, App No. 34712/23 granted 19.09.2023 and App No. 2868/24 granted 05.02.2024.

121. I Have Rights. 2023. Unidentified, unrecognised and denied support: survivors of human trafficking in the Samos Closed Controlled Access Centre. Available here: <https://ihaverights.eu/survivors-of-human-trafficking-in-the-samos-closed-controlled-access-centre/>.

the identification of survivors of trafficking. Amongst IHR's clients, 13% are survivors of human trafficking. If IHR's client statistics are representative of the wider Samos population, then approximately 285 of the 2,170 asylum seekers who entered in 2022 and 981 of the 7,000 who entered in 2023 were potential survivors of trafficking.

IHR's research found that 0% of survivors were identified during their first police screenings or during their registration interview, with only 13% identified in their vulnerability assessments and 29% in their asylum interviews.¹²² This is despite 100% of the survivors presenting clear indicators of their trafficking experience (for example being pregnant from sexual violence, sexually transmitted infections and genital injury from rape). Furthermore, identification is futile where survivors are not able to access their rights that flow from identification, most notably the right to psychological, physical and social recovery. IHR's research found that none of the survivors were granted a reflection and recovery period, provided adequate or appropriate support and/or accommodation, or were formally recognised.

(2) Mainland

At the end of December 2023, there were 1,986 people living in Greece's 27 mainland reception facilities whom the authorities deemed to be entitled to special reception conditions.¹²³ Research conducted during 2024 by MIT and RLS on conditions in mainland refugee camps administered by the RIS found that eight people reported having a vulnerability, however, that their needs were not properly catered to during their stay in a camp.¹²⁴ The lack of a uniform and timely vulnerability assessment in combination with chronic understaffing is widespread in mainland structures, leading to the inability to provide dignified reception conditions.¹²⁵ Moreover, aside from addressing issues of physical mobility by providing ramps in some accommodation containers, many vulnerabilities are not adequately catered for in mainland camps, for example survivors of trafficking, gender-based violence and torture, who reside in facilities without psychosocial staff due to shortages of EODY (Hellenic National Public Health Organization) staff in conjunction with the remoteness of camps and lack of transportation.¹²⁶

For instance, the Serres camp hosts a large proportion of vulnerable asylum seekers who are in need of special reception conditions.¹²⁷ Despite being hailed as a 'model' camp,¹²⁸ living conditions in Serres are described as undignified, with reports of medicine shortages, broken or absent heating in accommodation, and the lack of interpreters during medical visits.¹²⁹ The Greek Ombudsperson noted numerous deficiencies following a visit to the Serres facility in December 2023.¹³⁰

People with special support needs - including victims of torture, human trafficking, pregnant women, single mothers and persons suffering from serious mental illness - are held in the same conditions as

122. *Ibid.*

123. Hellenic Republic Ministry of Migration and Asylum (HRMoMA). 2024. Reply to the Greek Parliament. Available at: <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/67715b2c-ec81-4f0c-ad6a-476a34d732bd/12516309.pdf>

124. Mobile Info Team and Refugee Legal Support. 2024. Voices from the Camps: Living Conditions and Access to Services in Refugee Camps on the Greek Mainland: <https://www.mobileinfoteam.org/voices-from-the-camps>

125. Greek Council for Refugees et al. Joint Press Release. 2023. Reception of asylum seekers in Greece: the demand for humane conditions remains. Available at: <https://www.gcr.gr/en/news/press-releases-announcements/item/2216-reception-of-asylum-seekers-in-greece-the-demand-for-humane-conditions-remains>.

126. Mobile Info Team and Refugee Legal Support. 2024. Voices from the Camps: Living Conditions and Access to Services in Refugee Camps on the Greek Mainland: <https://www.mobileinfoteam.org/voices-from-the-camps>

127. Hellenic Republic Ministry of Migration and Asylum (HRMoMA). 2024. Reply to the Greek Parliament. Available at: <https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/67715b2c-ec81-4f0c-ad6a-476a34d732bd/12516309.pdf>

128. XinhuaNet. 2017. Feature: At Greece's model refugee camp, Yazidis dream of better future, pray for those left behind. Available at: http://www.xinhuanet.com/english/2017-06/17/c_136372074.htm.

129. *Ibid.*

130. The Greek Ombudsman. 2024. The Challenge of Migratory Flows and Refugee Protection - Reception Conditions and Procedures. Available at: <https://www.synigoros.gr/en/category/default/post/ek8esh-or>.

the general camp population, leaving them without special support.¹³¹ MIT's 2023 findings show that people with special support needs remain subjected to the same lengthy waiting times for appointments and are not provided with transportation to access the RICs.¹³² In one case reported by an NGO social worker, a single father with a child suffering from cancer was unable to travel for registration to a RIC due to the child's medical condition.¹³³ In another case, a man from Sudan who is a survivor of torture was apprehended by the Hellenic Police and subsequently detained, after he presented at the Malakasa RIC facility for registration without an appointment receipt.¹³⁴ At the time of his arrival in Greece, there was no possibility to request an appointment for registration at a mainland RIC due to the upgrade of the Asylum Service computer.¹³⁵

In practice, the lack of effective and timely identification of vulnerable persons, leads to deprivation of suitable accommodation for their special needs. A respondent with a mental health condition reported to MIT/RLS that the authorities placed him in a container at Malakasa RIC with people with whom he could not communicate and consequently felt lonely and isolated, and that they refused to carry out his request to be moved to another container.¹³⁶ A vulnerable respondent from Afghanistan reported:

*The weather was really cold at the beginning, and they told us that we had to stay up to 25 days in Malakasa. [...] It was a very insecure place for me, I never felt safe. If I stayed there without any support or my lawyer, I would have suffered every day. My mental health issues would have worsened, and I would have thought: 'This is the end of it'.*¹³⁷

According to research in 2023, all respondents with children who were detained at a RIC for screening and registration reported being held in inadequate facilities for accommodating families, particularly with regard to a lack of safe and age-appropriate spaces for their children to play.¹³⁸

In 2023 and 2024, the European Court of Human Rights granted interim measures in two cases represented by ELA, concerning the inhuman and degrading treatment of vulnerable applicants due to the lack of adequate reception conditions in mainland Greece.¹³⁹ In the case of A.A.H. and Others v. Greece, the applicants, a family of asylum-seekers, including eight minor children, with multiple vulnerabilities and specific health needs, were left without assistance to meet their basic needs (food and medical care) while facing imminent expulsion from the Controlled Temporary Accommodation Centre of Alexandria. In the case of S.S. v. Greece, the vulnerable applicant was evicted from the Filippiada Controlled Temporary Accommodation Centre and left destitute and homeless, without access to food and medical care, while suffering from serious health problems with the risk of irreversible and potentially life-threatening consequences for his health.

5. CONDITIONS OF DETENTION

According to statistics requested by RSA, at the end of 2023 there were 2,303 people administratively detained in Greece - and a total of 49 staff deployed across six Pre-Removal Detention Centres (PRDCs) throughout the territory, including both administrative staff and

131. Mobile Info Team and Refugee Legal Support. 2024. Voices from the Camps: Living Conditions and Access to Services in Refugee Camps on the Greek Mainland: <https://www.mobileinfoteam.org/voices-from-the-camps>

132. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>

133. *Ibid.*

134. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>

135. *Ibid.* See also above under section "Lack of interpretation services in asylum procedures".

136. *Ibid.*

137. *Ibid.*

138. *Ibid.*

139. App No. 38776/23 granted 31.10.2023 and App No. 15612/24 granted 20.06.2024.

interpreters.¹⁴⁰ This amounts to approximately six staff members for each pre-removal centre, which are frequently overcrowded and without permanent medical staff on site.¹⁴¹

An online database launched by MIT, BVMN and Border Criminologies in 2024 documents 90 first-hand testimonies reporting 120 human rights violations inside 56 detention sites in Greece, including pre-removal facilities, closed camps, police stations and border guard stations.¹⁴² Testimonies gathered between 2020 and 2024 attest to people being detained for extended periods in degrading conditions such as insect-infested cells and limited access to hot water, sufficient food, and medical care, within prison-like facilities and overcrowded police stations.¹⁴³

a) De facto detention

(1) Samos CCAC

Further to the blanket detention of new arrivals in the CCAC on Samos, confinement to the facility is additionally constituted by its isolated location and dehumanising infrastructure. The CCAC is located in a remote location 8 km from the town of Vathy. The facility itself is surrounded by NATO-grade barbed wire (considered in the 2024 CPT Report to be “excessive and unnecessary, and should be removed”)¹⁴⁴ fencing and multiple watchtowers.¹⁴⁵ Around-the-clock surveillance is carried out by Hellenic police, the private security company G4S, and CCTV using ‘smart’ AI software.¹⁴⁶ The sections of the CCAC are separated by internal fencing and checkpoints, forcing people to undergo multiple, daily bodily searches.¹⁴⁷ The European Ombudsman described the infrastructure and surveillance of the CCAC as not creating a “physical environment conducive to wellbeing and are, rather, reminiscent of detention facilities”.¹⁴⁸ Obstructive measures within the CCAC restate the sense of detention, such as waiting several hours in various queues for access to basic services.¹⁴⁹ This includes the weekly census and waiting to enter and exit the facility through the airport-style checkpoint. Above, IHR has noted the failure to provide consistent access to water, laundry services, medical care, and the queues for food up to 7 hours.

According to BVMN, 45% of people that were detained in the Samos CCAC reported being subjected to physical violence.¹⁵⁰ Respondents reported that the men inflicting violence were wearing “black masks” covering their faces.¹⁵¹ Reportedly, they put on gloves before starting to beat people, with one respondent further explaining: “I didn’t have bruises, just pain because they wore gloves on their hands”.¹⁵² All respondents with experience of violence in the quarantine

140. Refugee Support Aegean Policy Note. 2024. Immigration detention in 2023. Available at: <https://rsaegean.org/en/immigration-detention-in-greece-in-2023/#:~:text=Resort%20to%20immigration%20detention,2022%20and%2021%2C044%20in%202021.>

141. Mobile Info Team. 2023. “Prison for Papers” Last Resort Measures Used as Standard Procedure. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/detention.>

142. Detention Landscapes. Available at: <https://detentionlandscapes.uwazi.io/>

143. *Ibid.*

144. Council of Europe. 2024. Report to the Greek Government on the visit to Greece carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 20 November to 1 December 2023. Para 66. Available at: <https://rm.coe.int/1680b0e4e1>

145. Greek Council for Refugees and Oxfam International. 2022. Inquiry on Fundamental Rights in the EU-funded Migration Facilities on the Greek Islands Case OI/3/2022/MHZ. Available at:

https://www.gcr.gr/media/k2/attachments/CONSULTATION_REPLY_202201225_20230131_180325.pdf.

146. Hellenic Republic Ministry of Migration and Asylum. Available at: <https://migration.gov.gr/en/ked-samoy-kleisti-elegchomeni-domi-samoy/>.

147. I Have Rights. 2023. “They are killing minds”- Life in the Samos Closed Controlled Access Centre. Available at: <https://ihaverights.eu/they-are-killing-minds/>.

148. European Ombudsman. 2023. Decision in strategic inquiry OI/3/2022/MHZ on how the European Commission ensures respect for fundamental rights in EU-funded migration management facilities in Greece. Para 48. Available at: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/170792>.

149. Ellen Alde. 2023. ‘Sanctioned ignorance’ and the detention of people seeking asylum in the EU-funded CCAC on Samos. Available at: <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2023/11/RL-Paper-%E2%80%98Sanctioned-ignorance.pdf>

150. Border Violence Monitoring Network. 2024. Violence Within State Borders: Greece. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/Violence-Within-State-Borders-Greece-1.pdf>.

151. *Ibid.*

152. *Ibid.*

zone described a similar practice: they were called outside their rooms to be counted several times a day (including at night), where they were told to stand in line, after which they would be called back inside the container, one by one, to be beaten by a group of three men.¹⁵³

*One was standing outside the room on the aisle, and two were inside the room. I was the second one who entered the room. I was pushed inside. The one outside the room kicked me inside. He pushed me and held me here [the respondent shows his neck/lower part of the back of his head] to push me inside. He pushed me by the neck and kicked me inside. When they called me inside, they started punching me [...] beat me, slap me and told me to sit down in the room until they finished with the others. It lasted for some minutes, I don't know exactly how long. They hit me on the sides, the head.*¹⁵⁴

(2) Mainland: RICs of Diavata and Malakasa

All respondents in MIT/RLS's 2023 research reported that they were not provided deprivation of liberty orders in a language they could understand.¹⁵⁵ In addition, they were not informed of their right to appeal the deprivation of liberty. Further, BVMN testimonies from people who had been administratively detained report incidents of being forced to sign legal documents without a translator.¹⁵⁶ On the length of the de facto detention in the two mainland RICs of Malakasa and Diavata, MIT/RLS's research found that 50% of respondents were detained for more than two weeks and in one case the respondent was unlawfully detained for 28 days in Malakasa RIC.¹⁵⁷ In addition to the unlawful implementation of restriction of movement orders in RICs, respondents detailed the profound psychological impact of the deprivation of liberty during reception and identification procedures.

MIT/RLS research indicated that applicants are detained in pre-removal facilities and police stations on the mainland on the grounds of staying illegally in Greek territory, even in cases where they have shown proof of an appointment booking at a RIC.¹⁵⁸ This is contrary to EU and Greek law¹⁵⁹ which provides that third country nationals who have expressed their wish to apply for international protection should be recognised as applicants and therefore benefit from protection and reception conditions. The arbitrary arrest and detention of applicants with registration appointments was also raised by GCR, particularly while the online platform was suspended between May and August 2023.¹⁶¹ At least eight Greek Administrative Court Decisions have ruled on the illegality of this practice,¹⁶² yet the authorities continue to not comply with these rulings.¹⁶³ Rather, the authorities have requested withdrawal of the first of the judgments.¹⁶⁴

153. *Ibid.*

154. *Ibid.*

155. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>.

156. Border Violence Monitoring Network. 2023. Illegal Pushbacks and Border Violence Reports: Balkan Region April 2023. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/Copy-of-Monthly-Report-April-1.pdf>.

157. *Ibid.*

158. Mobile Info Team. 2023. Protection Unavailable: Dysfunctional Practices and Restrictions on the Right to Asylum. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/ric>.

159. Recital 27 and Article 2(b), Directive 2013/32/EU.

160. Article 69, Greek Law 4939/2022.

161. Greek Council for Refugees. 2023. Updates from the field. Available at: [https://us10.campaign-archive.com/?e=\[UNIQID\]&u=7346a646b420e94f44f69445d&id=77b8e42982](https://us10.campaign-archive.com/?e=[UNIQID]&u=7346a646b420e94f44f69445d&id=77b8e42982).

162. Greek Council for Refugees. 2023. Administrative courts: The detention of asylum seekers pending full registration, to whom the Ministry of Immigration & Asylum does not recognize the status of applicant, is illegal. Available at: <https://www.gcr.gr/en/news/press-releases-announcements/item/2121-detention-of-asylum-seekers-whose-status-as-an-applicant-is-not-recognized-by-the-department-of-immigration-asylum-is-again-illegal>.

163. Refugee Support Aegean and PRO-ASYL. 2023. 'The state of the Greek asylum system, twelve years since M.S.S.' RSA & Stiftung PRO ASYL Submission to the Committee of Ministers of the Council of Europe in the cases of M.S.S. v. Belgium and Greece & Rahimi v. Greece. Available at: https://rsaagean.org/wp-content/uploads/2023/07/RSA_PRO-ASYL_MSS_2023_Submission.pdf.

164. Refugee Support Aegean, HIAS Greece, Greek Council for Refugees. 2023. Greek Asylum Case Law Report, Issue 1/2023. Available at: <https://rsaagean.org/en/greek-asylum-case-law-report-issue1-2023/>.

(3) Mainland Pre-Removal Detention Centres (PRDCs)

Similarly to MIT's 2023 research on detention conditions,¹⁶⁵ and as mentioned in our previous Rule 9.2 submission, a recent BVMN report evidences the systematic and routine use of physical violence against people across Greek immigration detention centres.¹⁶⁶ 60% of testimonies collected by BVMN field partners during 2023 referred to the use of physical violence, with trends across PRDCs including the use of isolation to conceal acts of abuse and the use of Electric Discharge Weapons.¹⁶⁷ In March 2024, charges of torture and complicity to torture were brought against four law enforcement officers at Amygdaleza PRDC.¹⁶⁸

According to BVMN, 25% of respondents¹⁶⁹ across Greece reported first hand experiences of being strip searched in detention facilities or witnessing such incidents, a practice amounting to inhuman and degrading treatment.¹⁷⁰ Additionally, 51% of people interviewed report facing and/or witnessing verbal abuse at least once throughout their apprehension and detention, while 16% of respondents report threats of violence or even death. Similar findings are shown in a research conducted by BVMN in 2022 and 2023¹⁷¹ and in historic and recent CPT reports.¹⁷²

Overcrowding was raised by 40% of respondents to BVMN's research detained in mainland PRDCs with frequent reports of being forced to share beds with others, or sleep on the floor.¹⁷³ Specifically, the mattresses in Paranesti and Amygdaleza PRDCs were often described as thin, uncomfortable and dirty.¹⁷⁴ Overcrowded conditions and dilapidated containers (see Annex 6) were coupled with limited access to outdoor spaces, with detainees in Corinth PRDC reporting being allowed out of their confined spaces for as little as four hours a day.¹⁷⁵

Sanitation facilities were reported as unclean and often broken.¹⁷⁶ Shower facilities were also reported to be insufficient in Amygdaleza PRDC: "...out of 10 [showers] you could find only one good shower. [...] So everyone had to be in a line".¹⁷⁷ Detainees report having to buy items such as toilet paper, towels and hygiene products from a truck coming a few times a week. 81% of people reported being served inadequate food, which was described as "inedible" or "expired".¹⁷⁸ Furthermore, 45% of respondents across Greece mentioned either the quantity or quality of water as a concern, most notably in Corinth PRDC, Amygdaleza PRDC and Samos CCAC.

165. Mobile Info Team. 2023. "Prison for Papers" Last Resort Measures Used as Standard Procedure. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/detention>.

166. Border Violence Monitoring Network. 2024. Violence Within State Borders: Greece. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/Violence-Within-State-Borders-Greece-1.pdf>.

167. *Ibid.*

168. Efsyn.gr. 2024. 'Για βασανιστήρια κατά μεταναστών συνελήφθησαν 4 συνοριοφύλακες'. Available at: https://www.efsyn.gr/ellada/dikaiomata/426136_gia-basanistiria-kata-metanaston-synelifthisan-4-synorifylakes.

169. Border Violence Monitoring Network. 2024. Violence Within State Borders: Greece. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/Violence-Within-State-Borders-Greece-1.pdf>

170. *Iwanczuk v. Poland* [2001] ECHR (App. No. 25196/94) para 59; UNCHR 'Report of the Special Rapporteur on Torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment' (2016) UN Doc A/HRC/31/57, para 23.

171. Border Violence Monitoring Network. 2023. Dark Rooms, Degrading Treatment and Denial: The Use of Violence in Greece's Pre-Removal Detention Centres. Available at: <http://www.borderviolence.eu/detention-violence-greece>

172. CPT. 2020. 'Report to the Greek Government on the visit to Greece carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 13 to 17 March 2020'. Available at: <https://rm.coe.int/1680a06a86>.

CPT. 2024. Report to the Greek Government on the visit to Greece carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 20 November to 1 December 2023'. Available at: <https://rm.coe.int/1680b0e4e1>.

173. Border Violence Monitoring Network. 2024. Violence Within State Borders: Greece. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/Violence-Within-State-Borders-Greece-1.pdf>.

174. *Ibid.*

175. *Ibid.*

176. *Ibid.*

177. *Ibid.*

178. *Ibid.*

A large number of people reported fundamental lack of access to healthcare, including 67% of interviewed people being detained in Amygdaleza or Corinth PRDC, the two largest detention facilities that accommodate the most detained persons in Greece (950 and 655 detained persons respectively at the end of April 2023).¹⁷⁹ At the end of April 2023, neither Amygdaleza, Corinth nor Xanthi had a single doctor present in the centres.¹⁸⁰ Individuals reported the worsening of symptoms for people with long term conditions, including cases with kidney and heart conditions, and the denial of medical care following incidents of abuse by the authorities.¹⁸¹ The widespread restriction of access to healthcare has also been raised by civil society,¹⁸² the Greek Ombudsman¹⁸³ and the CPT.¹⁸⁴

Likewise, access to psychosocial support is extremely limited in mainland PRDCs despite frequent reports of people in severe psychological distress, incidents of self-harm and suicide attempts.¹⁸⁵ In March 2024, MIT published a statement following messages from dozens of people detained at the Corinth PRDC who reported on their severely deteriorating mental health and suicidal thoughts, resulting from facing continuous incarceration over several months and the lack of information on the duration of their detention.¹⁸⁶ MIT's research found that individuals in Corinth experienced the longest periods of time in detention, with an average of seven months and with reports of people held for beyond 18 months.¹⁸⁷

As well as incidents of deaths and suicides reported in the Corinth PRDC,¹⁸⁸ protests have been reported, including hunger strikes, often repressed with the use of force from law enforcement officers.¹⁸⁹

179. Refugee Support Aegean and PRO-ASYL. 2023. 'The state of the Greek asylum system, twelve years since M.S.S.' RSA & Stiftung PRO ASYL Submission to the Committee of Ministers of the Council of Europe in the cases of M.S.S. v. Belgium and Greece & Rahimi v. Greece. Available at: https://rsaagean.org/wp-content/uploads/2023/07/RSA_PRO-ASYL_MSS_2023_Submission.pdf.

180. Border Violence Monitoring Network. 2024. Violence Within State Borders: Greece. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/Violence-Within-State-Borders-Greece-1.pdf>.

181. Also reported in 2020; See Border Violence Monitoring Network. 2023. Dark Rooms, Degrading Treatment and Denial: The Use of Violence in Greece's Pre-Removal Detention Centres. Available at: <http://www.borderviolence.eu/detention-violence-greece>.

182. Mobile Info Team. 2023. "Prison for papers" Last Resort Measures as Standard Procedure, Researching Pre-Removal Detention Centres on Mainland Greece. Available at: <http://www.mobileinfoteam.org/detention>. See also I Have Rights. 2023. The EU-Funded Closed Controlled Access Centre - The De Facto Detention of Asylum Seekers on Samos. Available at: https://ihaverights.eu/de_facto_detention_in_the_ccac/.

183. The Greek Ombudsman. 2021. 'Return of Third Country Nationals' Special Report 2021. Available at: <https://www.theioi.org/ioi-news/current-news/greek-ombudsman-publishes-special-report-on-returns-of-third-country-nationals>.

184. CPT. 2024. Report to the Greek Government on the visit to Greece carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 20 November to 1 December 2023'. Available at: <https://rm.coe.int/1680b0e4e1>.

185. Border Violence Monitoring Network. 2024. Violence Within State Borders: Greece. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/Violence-Within-State-Borders-Greece-1.pdf>.

186. Mobile Info Team. 2024. Statement: "When and how will I get out of here?" Deteriorating mental health of detainees at Corinth detention centre. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/corinth-mental-health?rq=corinth>.

187. Mobile Info Team. 2023. "Prison for Papers" Last Resort Measures Used as Standard Procedure. Available at: <https://www.mobileinfoteam.org/detention>.

188. Already in 2013 one year after the opening of the facility three detainee deaths as a result of medical neglect were documented, including an Afghan man with cancer who was detained at Corinth for four months without treatment for his condition; See Infomobile. 2013. 'Second Afghan refugee dies in Corinth detention centre'. Available at: <http://infomobile.w2eu.net/2013/11/10/second-afghan-refugee-dies-in-corinth-detention-centre/>. In 2013, a person detained at Corinth committed suicide by jumping from the roof of a building in the facility; See FIDH, Migreurop and EMHRN. 2014. 'FRONTEX' Between Greece and Turkey: At the border of Denial. Available at: http://migreurop.org/IMG/pdf/rapport_en_web-2.pdf. In 2021, a Kurdish asylum seeker committed suicide having been detained at Corinth for 16 months; See Marion MacGregor. 2021. 'Protests over Kurdish migrant's death in Greek detention camp'. Available at: <https://www.infomigrants.net/en/post/31169/protests-over-kurdish-migrants-death-in-greek-detention-camp>.

189. Infomobile. 2012. 'Hunger Strike in Corinth Detention Centre - Riot Police and tear gas...'. Available at: <http://web.archive.org/web/20220120064138/http://infomobile.w2eu.net/2012/11/18/hunger-strike-in-corinth-detention-centre-riot-police-and-tear-gas/>. The latest, reported in March 2024 by Efsyn and Solidarity with Migrants, highlighted the ongoing poor living conditions and reports of abusive treatment by detention staff; See Efsyn.gr. 2024. 'Κραυγή αγωνίας από τους Αιγύπτιους ναυαγούς κρατούμενους της Κορίνθου'. Available at: https://www.efsyn.gr/ellada/dikaiomata/423914_kraygi-agonias-apo-toys-aigyptiouis-nayagoys-kratomenous-tis-korinthoy and Facebook. Solidarity with Migrants social media post. Available at: <https://www.facebook.com/solidaritymigrants/posts/pfbid02Dq2r3hAuu4M78h4VrZdEJFFcuDEk37nmJ9C7J3R4YuWWMpeicykHHU32FybcK7p6fl>.

In May 2024, MIT received numerous enquiries of people detained at the Amygdaleza PRDC who reported a hunger strike to denounce their inhuman treatment.¹⁹⁰ Overall, the reports of violence, inadequate living conditions and restricted access to medical care and basic services, have a detrimental impact on the physical and psychological state of detained persons and amount to inhumane and degrading treatment in breach of Article 3 ECHR.¹⁹¹

CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS

M.S.S. v. Belgium and Greece has been pending implementation for 13 years. Yet, as highlighted by the submitting organisations, serious problems continue to persist, affecting a large number of vulnerable people. The submitting organisations recommend:

- The Committee should examine the cases on an annual basis.

1. Regarding access to asylum:

- The Committee should request Greece to detail the specific measures it has introduced or aims to introduce in order to grant efficient access to the asylum procedure on the mainland within the deadlines set out in EU and domestic law.
- The Committee should request Greece increase staffing of the Greek Asylum Service and cease employing staff on short-term contracts.
- The Committee should request Greece to detail the specific measures it has introduced or aims to introduce to ensure sufficient interpretation services during asylum proceedings.

2. Regarding the lack of access to legal aid and representation during asylum proceedings:

- The Committee should urge Greece to ensure unhindered and sufficient access to legal information and assistance for asylum seekers hosted in Greek reception facilities, in accordance with EU law.
- The Committee should request Greece to ensure Greek lawyers have unlimited access to state facilities where asylum seekers are hosted.
- The Committee should request Greece to detail the specific measures it has introduced or aims to introduce in order for asylum seekers to access legal aid and representation and the effectiveness of remedies after a first or second instance rejection decision.

3. Regarding the living conditions of asylum seekers in Greece:

- The Committee should request Greece to repeal Article 40(a) of the Asylum Code and end the regime of de facto detention in CCACs and RICs.
- The Committee should request Greece to provide a detailed account of the measures it has introduced or aims to introduce to address the issue of substandard conditions in state facilities hosting asylum seekers in Greece as well as to alleviate the extreme and widespread isolation of residents.
- The Committee should urge Greece to ensure sufficient access to food, water and hygiene items to asylum seekers residing in state facilities.

190. X. Mobile Info Team (@mobileinfoteam) social media post. Available at: <https://x.com/mobileinfoteam/status/1791382099917668657>.

191. Border Violence Monitoring Network. 2024. Violence Within State Borders: Greece. Available at: <https://borderviolence.eu/app/uploads/Violence-Within-State-Borders-Greece-1.pdf>.

- The Committee should urge Greece to ensure sufficient access to adequate medical and psychosocial care to asylum seekers in state facilities.
- The Committee should urge Greece to restore alternatives to camp accommodation, inter alia by exploring how to mobilise community resources.
- The Committee should urge Greece to take immediate action to respond to the homelessness crisis of asylum seekers and refugees in Greece.

5. Regarding the reception and living conditions of vulnerable asylum seekers:

- The Committee should urge Greece to ensure that vulnerability assessments are carried out prior to applicants for international protection having their personal interview.
- The Committee should urge Greece to provide sufficient and timely documentation for asylum seekers recognized as vulnerable to receive adequate care and reception conditions.
- The Committee should urge Greece to employ sufficient doctors and psychologists in RICs for vulnerable persons to be identified and for asylum seekers to have access to treatment.

6. Regarding Detention Conditions:

- The Committee should urge Greece to ensure a proportionate and justified use of detention, under appropriate legal basis.
- The Committee should urge Greece to ensure that the deprivation of liberty of asylum seekers and migrants is used as a measure of last resort, in accordance with EU and domestic law.
- The Committee should request Greece to report on the measures taken, or the measures that will be taken to urgently improve access to health care, interpretation services and the unsanitary conditions in PRDCs.

Annex 1. Bar Association of Athens legal opinion on *inter alia* lawyers' access to reception facilities in Greece and to their asylum seeking clients.

Αθήνα, 1/12/2022

Αριθ. Πρωτ. 185

Προς

κ.λπ. (45) Δικηγόροι Αθηνών

Σε απάντηση του υπ' αριθ. πρωτ. 14938/22-11-2022 αιτήματός σας εκθέτουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 2 του Κώδικα Δικηγόρων (Ν. 4194/2013) «*Η είσοδος στα Υπ'οδύργεία και στα δημόσια καταστήματα επιτρέπεται ελεύθερα στους δικηγόρους με επίδειξη της επαγγελματικής τους ταυτότητας, κάθε εργάσιμη ημέρα και ώρα χωρίς κανένα χρονικό ή άλλο περιορισμό*».

Σύμφωνα επίσης με την Εγκύκλιο ΔΙΔΔΑ/ΤΔΙ/Φ.15/29103/14.9.2018 του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης για την παροχή πληρεξουσιότητας στον δικηγόρο αρκεί και η νόμιμη προφορική εντολή, που του παρέχεται κατά το άρθρο 36 παρ. 1 του Κώδικα Δικηγόρων (Ν. 4194/2013) και ως εκ τούτου οι δικηγόροι δεν θεωρούνται τρίτα πρόσωπα σε σχέση με τον εντολέα τους. Εάν δε ο ενδιαφερόμενος έχει υποβάλει αίτημα και προσέρχεται ο δικηγόρος να παραλάβει τη διοικητική πράξη, αρκεί να δηλώσει επί τόπου την πληρεξουσιότητά του, το ονοματεπώνυμό του, τη διεύθυνση και τον αριθμό Μητρώου του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο ανήκει. Αντίστοιχα έχουν ορίσει η προηγούμενη Εγκύκλιος ΔΙΣΠΟ/Φ.18/οικ.11853/6.5.2009 του Υπουργού Εσωτερικών και η υπ' αριθ. 28/2018 Εγκύκλιος του ΕΦΚΑ.

Εάν υποστηριχθεί ότι οι διατάξεις των άρθρων 23 και 27 της ΚΥΑ 1/7433 ΦΕΚ Β 2219/2019, 14 της ΑΠ 23/13532 ΦΕΚ Β 5272/2020 και 5 της ΑΠ 25.0/118832 ΦΕΚ Β 3191/2021 είναι ειδικότερες από τις ανωτέρω Εγκυκλίους και από τον Κώδικα Δικηγόρων, επειδή αφορούν τα Κέντρα Υποδοχής και

Ταυτοποίησης πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών τις Κινητές Μονάδες Υποδοχής και Ταυτοποίησης, τις Δομές Προσωρινής Υποδοχής και Προσωρινής Φιλοξενίας πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, που λειτουργούν με μέριμνα της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, τις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές Νήσων και τη νομική εκπροσώπηση των προσώπων που διαμένουν/φιλοξενούνται σε αυτές, η άποψη δεν είναι ορθή, διότι, σύμφωνα με το άρθρο 166 παρ. 1 του Κώδικα Δικηγόρων, οι διατάξεις του Κώδικα είναι ειδικές έναντι κάθε άλλης διάταξης, που αφορά στους δικηγόρους.

Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 34 παρ. 2 και 166 του Κώδικα Δικηγόρων (Ν. 4194/2013), σε συνδυασμό και με τις θεμελιώσεις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1, κατά το οποίο «Ο δικηγόρος είναι δημόσιος λειτουργός» και 2 παρ. 1 του ίδιου Κώδικα, κατά το οποίο «Ο δικηγόρος είναι συλλειτουργός της δικαιοσύνης», οι διατάξεις των άρθρων 23 και 27 της ΚΥΑ 1/7433 ΦΕΚ Β 2219/2019, 14 της ΑΠ 23/13532 ΦΕΚ Β 5272/2020 και 5 της ΑΠ 25.0/118832 ΦΕΚ Β 3191/2021 δεν τυγχάνουν εφαρμογής ως εισάγουσες ανεπίτρεπτους περιορισμούς στη νομική εκπροσώπηση των πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών και ως απαύδουσες στην αξιοπρεπή άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος, που προβλέπεται στο άρθρο 34 παρ. 1 του Κώδικα Δικηγόρων (Ν. 4194/2013).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι δικηγόροι δικαιούνται να εισέρχονται ελεύθερα στα ως άνω κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης, στις δομές προσωρινής υποδοχής και φιλοξενίας που λειτουργούν με μέριμνα της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, στις κλειστές ελεγχόμενες δομές νήσων Κέντρα Υποδοχής με την επίδειξη της δικηγορικής τους ταυτότητας, χωρίς καρτέλα σήμανσης και χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του Διοικητή.

Αναφορικά με την παροχή πληρεξουσιότητας από τους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς προς τους δικηγόρους επισημαίνεται ότι κατά κανόνα η παροχή πληρεξουσιότητας είναι άτυπη δικαιοπραξία, σύμφωνα με τα άρθρα 216 και 217 παρ. 1 ΑΚ, εκτός αν αφορά δικαιοπραξία, για την οποία αξιώνει ο νόμος την τήρηση τύπου επί ποινή ακυρότητας (ΕφΛαρ 22/2015 ΝοΒ 63/2015, 1031=Αρμ 69/2015, 1423), περίπτωση, που δεν συντρέχει εν

προκειμένου. Αλλά και για την εφαρμογή της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 217 ΑΚ υποστηρίζεται ορθά ότι επιβάλλεται τελολογική συστολή του κανόνα, ώστε να μην υπερακοντίζεται ο προστατευτικός σκοπός του, όταν ο τύπος της κύριας δικαιοπραξίας επιβάλλεται προς εξυπηρέτηση σκοπών καθαρά διοικητικών ή δημοσιονομικών (Δελγιάννης, Η πληρεξουσιότητα, 1954, σ. 126, 129, 130, Δωρής, Οι δι' αντιπροσώπου συναλλαγές στο ιδιωτικό δίκαιο, 2021, σ. 230). Η επιβολή ειδικών τύπων παροχής πληρεξουσιότητας στους δικηγόρους σε αναλογία με τις λοιπές διαδικαστικές προϋποθέσεις, που επιβάλλονται τους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς προφανώς δεν εξυπηρετεί τη νομική τους προστασία, αλλά διοικητικούς σκοπούς.

Η προβολή εξάλλου προσκομμάτων εκ μέρους της Διοίκησης στους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς αναφορικά με την εκπροσώπησή τους ενώπιον των αρμόδιων αρχών από δικηγόρο συνιστά παραβίαση του άρθρου 20 παρ. 2 Σ (Τσιγαρίδας, σε Γώγου/Κωνσταντίνου, Κώδικας Δικηγόρων, άρθρ. 36 αριθ. 3), επειδή σημαίνει αυτόματα και στέρηση του δικαιώματος για αποτελεσματική ακρόαση (Λαζαράτος, Το δικαίωμα παράστασης με δικηγόρο στη διοικητική διαδικασία, Δ 1992, 67), ενώ θα στερούσε και τη διοίκηση από του να διαφωτισθεί σχετικά με τα νομικά ζητήματα της υπόθεσης από δικηγόρο με την τεκμηριωμένη επιστημονική του κατάρτιση (Λαζαράτος, Αντισυνταγματικότητα νομοθετικής διατάξεως με την οποία απαγορεύεται η παράσταση δικηγόρου στη διοικητική διαδικασία, Δ 1994, 511).

Προκειμένου, επομένως, να ασκηθεί αποτελεσματικά από τους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς το δικαίωμα ακρόασής τους από τη διοίκηση, απαιτείται να επιτρέπεται η ελεύθερη πρόσβαση των δικηγόρων στα Κέντρα Υποδοχής, ακόμα και χωρίς έγγραφη πληρεξουσιότητα κατά την πρώτη επαφή μαζί τους, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα να παράσχουν την έγγραφη πληρεξουσιότητα και στη συνέχεια οι δικηγόροι να ασκήσουν τα απαιτούμενα καθήκοντά τους για την εκπροσώπηση του κάθε εντολέα τους.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΒΕΡΒΕΣΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ Α.Π. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

Annex 2. Complaint to the Greek Ombudsman by Samos-based NGOs on the illegality of the Samos Reception and Identification Service requiring asylum seekers to waive their right to material reception conditions

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΑΝΑΦΟΡΑ

Των (1) [redacted] του Ευαγγέλου, δικηγόρου, μέλους του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών με αρ. Μητρώου [redacted] κατοίκου Αθηνών, οδός [redacted] για λογαριασμό της ΜΚΟ I Have Rights eV, (2) [redacted] του Σταματίου, δικηγόρου, μέλους του Δικηγορικού Συλλόγου Κέρκυρας με αρ. Μητρώου [redacted] κατοίκου Κέρκυρας, οδός [redacted] (3) [redacted] του Εμμανουήλ, δικηγόρου, μέλους του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων με αρ. Μητρώου [redacted] κατοίκου Χανίων, οδός [redacted] αμφότερες παρέχουσες νομικές υπηρεσίες στη ΜΚΟ Avocats Sans Frontieres France, 4) [redacted] Γκανέτσου του Νικολάου, δικηγόρου, μέλους του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών με αρ. Μητρώου [redacted] κατοίκου Γέρακα Αττικής, οδός [redacted] παρέχουσα νομικές υπηρεσίες στη ΜΚΟ Γιατροί Χωρίς Σύνορα (Médecins Sans Frontières/MSF) και των παρακάτω αναφερόμενων αιτούντων διεθνή προστασία:

1. [redacted] με ημ/νία γέννησης [redacted] και [redacted] διαμένοντος επί του παρόντος στην Αθήνα
2. [redacted] με ημ/νία γέννησης [redacted] και [redacted] αστέγου στην πόλη της Αθήνας
3. [redacted] με ημ/νία γέννησης [redacted] και [redacted] διαμένοντος επί του παρόντος στην Αθήνα
4. [redacted] με ημ/νία γέννησης [redacted] και [redacted] διαμένουσας επί του παρόντος στην Αθήνα.
5. [redacted] με ημ/νία γέννησης [redacted] και [redacted] διαμένοντος επί του παρόντος στην ΚΕΔ Σάμου
6. [redacted] με ημ/νία γέννησης [redacted] και [redacted] διαμένοντος επί του παρόντος στα Χανιά της Κρήτης
7. [redacted] με ημερομηνία γέννησης [redacted] και [redacted] διαμένουσα επί του παρόντος στην ΚΕΔ Σάμου
8. [redacted] με ημερομηνία γέννησης [redacted] και [redacted] διαμένουσας ατύπως στη Δομή Ριτσώνας

Ο αιτών με αριθμό 1 έφτασε στη Σάμο τον Σεπτέμβριο του 2023 και η αίτησή του καταγράφηκε δύο μήνες μετά, τον Νοέμβριο του 2023. Υπέγραψε υπεύθυνη δήλωση

παραίτησης από τις υλικές συνθήκες υποδοχής την 08.02.24, επειδή η Διοίκηση της ΚΕΔ το έθεσε ως προϋπόθεση προκειμένου να προχωρήσει σε άρση του γεωγραφικού του περιορισμού και να του χορηγήσει ανοιχτό δελτίο αιτούντος. Του ζητήθηκε ως επιπλέον προϋπόθεση να επιδείξει εισιτήριο αναχώρησης από τη Σάμο, προκειμένου και προτού λάβει την απόφαση άρσης του περιορισμού του. Η ΚΕΔ Σάμου δεν χορήγησε αντίγραφο της υπογραφείσας υπεύθυνης δήλωσης στον αιτούντα. Ο αιτών έχει κατάθλιψη, νιώθει φόβο και έχει δυσκολίες να κοιμηθεί. Οι συνθήκες διαβίωσης στην ΚΕΔ επιβάρυναν την κατάστασή του και έκαναν αφόρητη τη συνέχιση της παραμονής του εκεί. Ο ίδιος ανέφερε ότι έμεινε στην ΚΕΔ για πέντε (5) μήνες και περιέγραψε την παραμονή του στην ΚΕΔ ως «πνιγηρή» και «ανυπόφορη» **σαν να ζει σε φυλακή** και ότι ένιωθε το ίδιο συναίσθημα όπως όταν ζούσε στη Συρία προτού αναγκαστεί να εγκαταλείψει τη χώρα του. Η παραμονή του στην ΚΕΔ του θύμιζε τις προηγούμενες εμπειρίες του στη Συρία. Ο ίδιος μας ανέφερε ότι όταν έφτασε στην ΚΕΔ Σάμου ήταν υποχρεωμένος να κοιμάται στο πάτωμα για 100 ημέρες και ότι είχε ήδη ψυχολογικά προβλήματα που χρειάζονταν παρακολούθηση. Το κοντέινερ στο οποίο έμενε ήταν βρόμικο, γεμάτο έντομα και δεν είχε νερό παρά μόνο για 1-2 ώρες το πρωί και αντίστοιχα το βράδυ. Ο αιτών εξετάστηκε από ψυχίατρο στη Σάμο όσο βρισκόταν στην ΚΕΔ και του συνταγογραφήθηκε φαρμακευτική αγωγή, ωστόσο αναφέρει ότι αντιμετώπισε δυσχέρειες στη λήψη της αγωγής εντός της ΚΕΔ και κάποιες μέρες έμεινε χωρίς φάρμακα, γεγονός που δυσχέρανε πολύ την ψυχολογική του κατάσταση. Ο αιτών ζήτησε πολλάκις να συμπεριληφθεί σε οργανωμένη μεταφορά σε άλλη Δομή στην ενδοχώρα, αλλά δεν του δόθηκε αυτή η δυνατότητα παρά την ευαλωτότητά του και συνέχισε να περιμένει για πολύ καιρό να εξετασθεί η αίτηση διεθνούς προστασίας του. Για τον λόγο αυτόν, δέχθηκε να υπογράψει την ως άνω υπεύθυνη δήλωση προκειμένου να λάβει δελτίο άνευ γεωγραφικού περιορισμού και να μπορέσει να φύγει από το νησί νόμιμα, χωρίς ωστόσο να έχει υποστηρικτικό δίκτυο ή κάποιο πλάνο για τη διαμονή του εκτός της Σάμου. Μας ανέφερε ότι πλέον βρίσκεται στην Αθήνα. Η συνέντευξή του είχε αρχικά ορισθεί στη Σάμο για την 02.04.2024, αλλά εφόσον έφυγε η συνέντευξη ματαιώθηκε. Ο αιτών δεν έχει επίσημα αποδεικτικά κατοικίας για να μεταφέρει τον φάκελό του στο αρμόδιο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου (ΠΓΑ) στην Αθήνα και να λάβει νέα ημερομηνία συνέντευξης, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει να διακοπεί η αίτησή του. Ο ίδιος αναφέρει ότι δεν έχει πια πρόσβαση σε οικονομικό βοήθημα ούτε σε φαρμακευτική αγωγή και ιατρική παρακολούθηση υπό τις νέες συνθήκες διαβίωσης. Σκεφτόταν να επιστρέψει στη Σάμο για να κάνει εδώ τη συνέντευξή του, αλλά η ΚΕΔ Σάμου δεν δέχεται πίσω διαμένοντες που έχουν διαγραφεί από το αρχείο διαμενόντων, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων με αξιολόγηση ανά περίπτωση (πχ. μονογονεϊκές οικογένειες με σοβαρά προβλήματα υγείας). Σε μηνύματά του προς την Οργάνωση I Have Rights την 22.02.24 αναφέρει τα εξής: «Αναγκάστηκα να υπογράψω τη συμφωνία λόγω της δεινής

κατάστασής μου και της κακής κατάστασης στο καμπ. Είμαι εδώ για 5 μήνες και δεν μπορώ να αντέξω να μείνω άλλο εδώ». Και σε μήνυμά του την 29.02.24 σχετικά με την έλλειψη πρόσβασης σε φάρμακα, αναφέρει τα εξής: «...Πρώτον, νιώθω ότι με τραβάει η αριστερά πλευρά του κεφαλιού μου και μετά έχω αποδιοργανωτικές σκέψεις. Κάθε φορά που κάνω μία σκέψη, η καρδιά μου χτυπάει γρήγορα, ο λαιμός μου γίνεται ξηρός και νιώθω πολύ φόβο. Ένα πολύ άσχημο συναίσθημα. Ύστερα, με τραβάει στην άλλη μισή πλευρά του κεφαλιού μου. Μετά με τραβάει σε όλο μου το κεφάλι. Είναι ένα πολύ δύσκολο συναίσθημα και νιώθω ότι πρέπει να πάω στο μπάνιο και ξυπνάω πολύ. Δεν κοιμόμουν και είχα ψευδαισθήσεις όταν κοιμόμουν, φοβόμουν τις σκέψεις αυτές, δεν κοιμόμουν καλά, φοβόμουν να κοιμηθώ εξαιτίας αυτών των σκέψεων. Αλλά δεν έχω φάρμακα. Κόβω το χάπι στα δύο ώστε το φάρμακο να μου κρατήσει για ακόμη μία Παρασκευή».

Ο αιτών με αριθμό 2 έφτασε στη Σάμο τον Σεπτέμβριο του 2023 και η αίτησή του καταγράφηκε δύο μήνες μετά, τον Νοέμβριο του 2023. Η προσωπική του συνέντευξη είχε ορισθεί στη Σάμο για 25.06.2024. Λόγω της πολύμηνης αναμονής να εξετασθεί η αίτησή του σε μία Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή με κάκιστες συνθήκες διαβίωσης οδηγήθηκε στο να υπογράψει υπεύθυνη δήλωση παραίτησης από τις υλικές συνθήκες υποδοχής του, την 04.02.2024 για να μπορέσει να φύγει νόμιμα. Ανέφερε ότι ο διερμηνέας δεν του μετέφρασε τίποτα. Του ζήτησαν διεύθυνση email και αριθμό τηλεφώνου. Δεν καταλάβαινε τι υπέγραψε γιατί η φόρμα ήταν στα ελληνικά. Του είπαν μόνο ότι θα παραιτούνταν από το δικαίωμά του σε φαγητό και νερό στο καμπ, ότι η διαδικασία του θα συνεχισθεί στην Αθήνα και ότι θα έπρεπε να καλύψει ο ίδιος τα έξοδα μεταφοράς του. Η ΚΕΔ Σάμου δεν χορήγησε αντίγραφο της υπογραφείσας υπεύθυνης δήλωσης στον αιτούντα. Ο αιτών βρίσκεται στην Αθήνα και μέχρι πρόσφατα ζούσε στην Ομόνοια ως άστεγος. Πρόσφατα μας ανέφερε ότι φιλοξενείται προσωρινά και άτυπα στο σπίτι κάποιου ατόμου που γνώρισε στον δρόμο, αλλά λόγω αδυναμίας εύρεσης κατοικίας, είναι πολύ πιθανό να επιστρέψει σύντομα στην αστεγία. Η αρχική του συνέντευξη θα ματαιωθεί λόγω της αποχώρησής του από την ΚΕΔ Σάμου και **μέχρι σήμερα δεν μπορεί να μεταφέρει τον φάκελό του στην Αθήνα για να λάβει νέα ημερομηνία συνέντευξης**, επειδή δεν έχει επίσημο μισθωτήριο και κινδυνεύει να διακοπεί η αίτηση διεθνούς προστασίας του. Ο αιτών δεν έχει πρόσβαση σε οικονομικό βοήθημα ούτε σε υπηρεσίες υποστήριξης.

Ο αιτών με αριθμό 3 έφτασε στη Σάμο τον Οκτώβριο του 2023 και η αίτησή του καταγράφηκε δύο μήνες μετά, τον Δεκέμβριο του 2023. Η συνέντευξή του ορίστηκε για 13.05.2024. Οδηγήθηκε στο να υπογράψει υπεύθυνη δήλωση παραίτησης από τις υλικές συνθήκες υποδοχής του, την 01.02.2024 λόγω της πολύμηνης αναμονής για την εξέταση

της αίτησής του για διεθνή προστασία σε μία ελεγχόμενη Κλειστή Δομή και επειδή θεώρησε ότι αυτή είναι η διαδικασία προκειμένου να μπορέσει να φύγει από την ΚΕΔ Σάμου νόμιμα. Δεν του μετέφρασαν το κείμενο. Ο αιτών μας ανέφερε ότι υπήρχε διερμηνέας που του εξήγησε ότι το έγγραφο αφορά σε παραίτηση από τα δικαιώματά του στην ΚΕΔ Σάμου, την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και σε χρήματα. Του ζήτησαν να δηλώσει κάποια διεύθυνση στην Αθήνα και υπέγραψε εκεί που του υπέδειξαν. Του είπαν ότι θα πρέπει να πάει στο κοντινότερο γραφείο ασύλου της νέας διαμονής του για να συνεχίσει τη διαδικασία του. Η ΚΕΔ Σάμου δεν χορήγησε αντίγραφο της υπογραφείσας υπεύθυνης δήλωσης στον αιτούντα. Αφότου υπέγραψε την παραίτηση, απευθύνθηκε στην οργάνωση I Have Rights ρωτώντας να μάθει αν αυτό το έγγραφο σήμαινε ότι παραιτείται από τη διαδικασία ασύλου. Μετά την υπογραφή της υπεύθυνης δήλωσης, ο αιτών μπήκε σε λίστα με ονόματα και έπρεπε όταν θα φώναζαν το όνομά του να επιδείξει εισιτήριο αναχώρησης από τη Σάμο, προκειμένου να του χορηγηθεί η άρση γεωγραφικού περιορισμού και το ανοιχτό δελτίο αιτούντος. Την 14.02.2024, η πληρεξούσια δικηγόρος υπέβαλε αίτημα χορήγησης αντιγράφων στην ΥΠΥΤ Σάμου για να λάβει γνώση της υπογραφείσας υπεύθυνης δήλωσης. Λόγω της αναχώρησης του αιτούντος από την Σάμο, η συνέντευξή του πρόκειται να ματαιωθεί. Επί του παρόντος, βρίσκεται στην Αθήνα και ζει σε δύσκολες συνθήκες χωρίς πρόσβαση σε οικονομικό βοήθημα και σε υπηρεσίες υποστήριξης. Μέχρι σήμερα δεν έχει καταφέρει να μεταφέρει τον φάκελό του ούτε να λάβει νέα ημερομηνία συνέντευξης επειδή δεν έχει μισθωτήριο κατοικίας ούτε επίσημα έγγραφα φιλοξενίας και κινδυνεύει να διακοπεί η αίτησή του για διεθνή προστασία.

Η αιτούσα με αριθμό 4 έφτασε στη Σάμο τον Σεπτέμβριο του 2023 και η αίτηση της καταγράφηκε δύο μήνες μετά, τον Νοέμβριο του 2023. Είναι επιζώσα ενδοοικογενειακής βίας, ούσα στην Ελλάδα ως μονογονεϊκή οικογένεια με δύο ανήλικα παιδιά, το μικρότερο εκ των οποίων είναι εννέα (9) μηνών. Παρά την εξάμηνη παραμονή της στην ΚΕΔ και παρά την ευαλωτότητά της που δικαιολογούσε την ανάγκη της να διαμένει σε κατάλληλες και αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής με ασφάλεια για την ίδια και τα ανήλικα τέκνα της, καθώς και την ταχεία εξέταση της αίτησής της, εφόσον διέμενε υπό περιορισμό σε Δομή στα σύνορα της χώρας, η αίτησή της δεν εξετάσθηκε και η συνέντευξή της ορίσθηκε για 03.04.2024. Για τους λόγους αυτούς, τον Φεβρουάριο του 2024, οδηγήθηκε στην υπογραφή υπεύθυνης δήλωσης παραίτησης από τις υλικές συνθήκες υποδοχής της. Η ΚΕΔ Σάμου δεν χορήγησε αντίγραφο της υπογραφείσας υπεύθυνης δήλωσης στην αιτούσα. Η ίδια μας ανέφερε ότι κατά την παραμονή της στη Σάμο δεν είχε αποτελεσματική πρόσβαση σε γιατρό για τα παιδιά της, κυρίως το μικρότερο που εμφάνισε αλλεργίες και δερματικά προβλήματα και δεν είχε υποστήριξη από πουθενά. Η ίδια ένιωθε καθημερινό στρες και ψυχολογικά προβλήματα λόγω της

βίας που έχει υποστεί στο παρελθόν από τον σύζυγό της. Παρότι οι μονογονεϊκές οικογένειες λαμβάνουν ευαλωτότητα από τον ΕΟΔΥ και θα μπορούσαν να λάβουν οργανωμένη μεταφορά σε άλλη Δομή στην ενδοχώρα, **η ΚΕΔ δεν συμπεριέλαβε την αιτούσα σε μία τέτοια μεταφορά.** Στη Σάμο δεν έλαβε τη φροντίδα και την υποστήριξη που χρειάζεται για την ίδια και τα παιδιά της. Η αιτούσα εντέλει μετέβη στην Αθήνα και διέμενε προσωρινά σε κάποιο ξενοδοχείο. Πρόσφατα, επέστρεψε στη Σάμο θεωρώντας ότι θα μπορέσει να πραγματοποιήσει τη συνέντευξή της στο ΠΓΑ Σάμου, την 03.04.24, όπως είχε ορισθεί προτού αποχωρήσει από την ΚΕΔ Σάμου. Ωστόσο, **η Διοίκηση της ΚΕΔ δεν της επέτρεψε την είσοδο στη Δομή λόγω της αποχρέωσής της από αυτήν και δεν μπόρεσε να κάνει τη συνέντευξη της.** Αναγκάστηκε να φύγει και πάλι από τη Σάμο επειδή δεν μπορούσε να βρει κάπου να μείνει και μέχρι στιγμής δεν έχει κάποια γνωστή διαμονή ούτε επίσημο μισθωτήριο. Ως εκ τούτου, μέχρι σήμερα δεν έχει καταφέρει να μεταφέρει τον φάκελό της ούτε να λάβει νέα ημερομηνία συνέντευξης και κινδυνεύει να διακοπεί η αίτησή της, ενώ δεν έχει πρόσβαση στο οικονομικό βοήθημα ούτε σε υπηρεσίες υποστήριξης για την ίδια και τα ανήλικα τέκνα της.

Ο αιτών με αριθμό 5 έφτασε στη Σάμο και καταγράφηκε τον Δεκέμβριο του 2023, αλλά μέχρι σήμερα η αίτηση διεθνούς προστασίας του δεν έχει εξετασθεί. Ο αιτών μας ανέφερε ότι υπέγραψε υπεύθυνη δήλωση παραίτησης από τις υλικές συνθήκες υποδοχής, την τελευταία εβδομάδα του Μαρτίου 2024, λόγω της συνεχιζόμενης παραμονής του σε μία Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή χωρίς επαρκείς υπηρεσίες υγείας, χωρίς τη δυνατότητα να βρει εργασία ή να ασχοληθεί με κάποια δραστηριότητα και λόγω του καθημερινού περιορισμού των κινήσεων και της ελευθερίας του. Ζήτησε να μεταφερθεί στην ενδοχώρα αλλά δεν του δόθηκε αυτή η δυνατότητα και θεωρεί ότι η παραίτηση είναι η διαδικασία που ακολουθείται, προκειμένου να μπορέσει να φύγει από την ΚΕΔ Σάμου νόμιμα. Πρέπει να σημειωθεί ότι επί του παρόντος η ΥΠΥΤ δεν πραγματοποιεί καθόλου οργανωμένες μεταφορές αιτούντων στην ενδοχώρα. Στην περίπτωση του, η ΥΠΥΤ του εξήγησε ότι θα πρέπει να έχει εξασφαλίσει κάποια διαμονή για να μπορέσει να φύγει, καθώς και τις συνέπειες αυτής της επιλογής και του ζήτησαν να δηλώσει κάποια διεύθυνση διαμονής και να προσκομίσει σχετικό αποδεικτικό κατοικίας για να προχωρήσει η διαδικασία. Ωστόσο, δεν χορήγησε αντίγραφο της υπογραφείσας υπεύθυνης δήλωσης στον αιτούντα. Επίσης, του είπαν ότι θα του δώσουν ανοιχτό δελτίο, μόνο αν η συνέντευξή του αναβληθεί σε απώτερο χρονικό σημείο και δεν καταφέρει να την πραγματοποιήσει εντός του Απριλίου 2024. Η συνέντευξή του είχε ορισθεί για 09.04.24, αλλά αναβλήθηκε για 12.04.24 και επί του παρόντος ο αιτών περιμένει για να δει αν θα γίνει η συνέντευξή του ή όχι. Σημειωτέο ότι επί του παρόντος υπάρχει μόνο ένας διερμηνέας της μητρικής γλώσσας του αιτούντος (krio) στο ΠΓΑ Σάμου και πολλές συνεντεύξεις πολιτών από Σιέρρα Λεόνε αναβάλλονται, με τη

Υπηρεσία Ασύλου να δίνει προτεραιότητα κυρίως σε συνεντεύξεις παραδεκτού Σύρων και Αφγανών, χωρίς ωστόσο να υπάρχει συγκεκριμένος κανόνας στην οργάνωση και τον προγραμματισμό των συνεντεύξεων. Ο ίδιος περιγράφει την εμπειρία της παραμονής του στην ΚΕΔ ως περιοριστική και χωρίς τίποτα να κάνει κανείς παρά μόνο να πηγαionoέρχεται στο κοντέινερ διαμονής του. Το φαγητό είναι κάκιστης ποιότητας και δεν πληροί τις προδιαγραφές των κατάλληλων συνθηκών υποδοχής και η μεταχείριση που λαμβάνουν εντός της Δομής είναι εξευτελιστική. Επίσης, λόγω των συνθηκών και των περιορισμών βιώνει υπερβολικές σκέψεις γύρω από τους λόγους που τον ανάγκασαν να φύγει από τη χώρα του, γεγονός που επηρεάζει την ψυχολογική του κατάσταση. Αφότου υπέγραψε την υπεύθυνη δήλωση παραίτησης, ο αιτών μπήκε σε λίστα με ονόματα και αναμένει να δει αν και πότε θα φωνάξουν το όνομά του για να λάβει ανοιχτό δελτίο και να οργανώσει το ταξίδι αναχώρησης από τη Σάμο, το οποίο όπως αναφέρεται παραπάνω η ΥΠΥΤ εξαρτά από τυχόν πολύμηνη αναβολή της συνέντευξής του. Επί του παρόντος βρίσκεται σε αβεβαιότητα ως προς την εξέλιξη της πορείας της αίτησής του.

Ο αιτών με αριθμό 6 έφτασε στη Σάμο στις 22/09/2023 και υπέβαλε αίτηση ασύλου στις 13/11/2023. Στις 18/01/2024 του κοινοποιήθηκε η κλήση για τη συνέντευξή του που έχει προγραμματιστεί για τις 02/08/2023 από το ΠΓΑ Σάμου. Έκτοτε, ο αιτών ένιωθε υπέρμετρη ανησυχία και άγχος, **καθώς θα βρισκόταν σχεδόν ένα χρόνο από την άφιξή του στην ΚΕΔ**, κάτω από τις κάκιστες συνθήκες, όπως αυτές περιγράφονται παρακάτω και περιμένοντας τη συνέντευξη του. Στις 29/01/2024 υπέγραψε υπεύθυνη δήλωση παραίτησης από τις υλικές συνθήκες υποδοχής, καθώς η Διοίκηση της ΚΕΔ το έθεσε ως προϋπόθεση προκειμένου να προχωρήσει σε άρση του γεωγραφικού του περιορισμού και να του χορηγήσει ανοιχτό δελτίο αιτούντος άσυλο. Του ζητήθηκε ως επιπλέον προϋπόθεση να επιδείξει εισιτήριο αναχώρησης από τη Σάμο, προκειμένου και προτού λάβει την απόφαση άρσης του περιορισμού του, την οποία και έλαβε στις 02/02/2024 και διεύθυνση επικείμενης κατοικίας, χωρίς αποδεικτικό έγγραφο. Σύμφωνα με τον αιτούντα, υπήρχε διερμηνέας στην ΥΠΥΤ, αλλά έξω από το γραφείο που θα υπέγραφαν την υπεύθυνη δήλωση και εξήγησε μαζικά σε όλα τα άτομα που βρίσκονταν εκεί γενικόλογα ότι για να μπορέσουν να φύγουν από τη Σάμο, θα έχαναν το δικαίωμα στέγασης στην ΚΕΔ και τα γεύματα που τους παρέχονται καθημερινά, χωρίς, ωστόσο, να υπάρχει διερμηνέας μέσα στο γραφείο και κατά την υπογραφή της δήλωσης, ώστε να κάνει ακριβή μετάφραση του προς υπογραφή εγγράφου στον αιτούντα, χωρίς να του εξηγήσει τη διαδικασία που θα όφειλε να ακολουθήσει για να συνεχιστεί η διαδικασία ασύλου του και χωρίς να τον ενημερώσει ότι θα σταματούσε και η χορήγηση του μηνιαίου επιδόματος. Ύστερα από την υπογραφή της ανωτέρω υπεύθυνης δήλωσης και δεδομένου ότι ο αιτών δεν ήταν επαρκώς ενημερωμένος για το περιεχόμενο, ήρθε σε επαφή μαζί με την οργάνωση Avocats Sans Frontieres ζητώντας μας βοήθεια και πληροφορίες αναφορικά με τη δήλωση

την οποία υπέγραψε. Εν συνεχεία, στις 31/01/2024 και αφού λάβαμε εξουσιοδότηση από εκείνον, αποστείλαμε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο ΠΓΑ Σάμου ζητώντας αντίγραφο του ηλεκτρονικού του φακέλου, ώστε να αποκτήσουμε πρόσβαση στην υπεύθυνη δήλωση που υπέγραψε και να λάβουμε γνώση του περιεχομένου της, καθώς σε εκείνη τη χρονική στιγμή αποτελούσε καινούρια πρακτική της ΥΠΥΤ, ώστε να μπορούμε να του παρέχουμε τις απαιτούμενες νομικές συμβουλές. **Το αίτημά μας αυτό παραμένει ακόμη αναπάντητο.** Ο αιτών βρίσκεται σήμερα στα Χανιά της Κρήτης και ελλείψει επίσημων αποδεικτικών εγγράφων κατοικίας δεν έχει ακόμη καταγραφεί στην αντίστοιχη υπηρεσία ασύλου που βρίσκεται στο Ηράκλειο. Επιπλέον, αρχικά δεν είχε τα χρήματα για να μεταβεί στο Ηράκλειο με τα MMM και εν συνεχεία ξεκίνησε να εργάζεται άτυπα στα Χανιά, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να λείπει τις πρωινές ώρες που λειτουργεί η Υπηρεσία. Λόγω όλων των ανωτέρω νομικών και πρακτικών δυσκολιών δεν έχει λάβει νέα ημερομηνία συνέντευξης. Η κατάσταση αυτή είναι πολύ στρεσογόνα για εκείνον και φοβάται μήπως δεν θα μπορέσει να συνεχίσει τη διαδικασία ασύλου του.

Η αιτούσα με αριθμό 7 έφτασε στη Σάμο στις 21/09/2023 και υπέβαλε αίτηση ασύλου στις 14/11/2023. Στις 20/11/2023 της κοινοποιήθηκε η κλήση για τη συνέντευξή της που είχε προγραμματιστεί για τις 08/12/2023 από το ΠΓΑ Σάμου, ένα μέρος της οποίας πραγματοποιήθηκε αυτήν την ημερομηνία και επαναπρογραμματίστηκε και συνεχίστηκε στις 16/01/2024. Η συγκεκριμένη αιτούσα είναι ιδιαίτερα ευάλωτη καθώς έχει υποστεί κλειτοριδεκτομή στη χώρα καταγωγής της (FGM) και είναι θύμα σεξουαλικής και έμφυλης βίας (SGBV). Έκτοτε, και δεδομένης της δυσμενούς φυσικής και ψυχικής της κατάστασης, η αιτούσα ανησυχούσε πολύ για την κατάσταση της υγείας της, καθώς ένιωθε έντονους πόνους στο στήθος και υπήρχε η ανησυχία για καρκίνο στο στήθος, οπότε και της συστάθηκε να προχωρήσει σε μαστογραφία που ωστόσο λόγω έλλειψης της αντίστοιχης ιατρικής ειδικότητας στο Γενικό Νοσοκομείο Σάμου, τα ραντεβού καθυστερούν υπερβολικά. Συγκεκριμένα, **της δόθηκε ραντεβού για το 2025.** Στο μεταξύ, η αιτούσα ζήτησε από την ΥΠΥΤ τη μεταφορά της στην ενδοχώρα για να μπορέσει να προχωρήσει στον απαιτούμενο ιατρικό έλεγχο. Ενημερώθηκε ότι οι μεταφορές εκ μέρους του Υπουργείου Μετανάστευσης έχουν “παγώσει” και δεν πραγματοποιείται καμία αυτήν τη στιγμή στη χώρα. Ζήτησε τη βοήθεια της ΜΚΟ MSF (“Γιατροί Χωρίς Σύνορα”), η οποία πλήρωσε τη μαστογραφία για λογαριασμό της αιτούσας σε ιδιωτικό θεραπευτήριο του Νομού Σάμου. Η αιτούσα στις 26/03/2024, καθώς μετέβη στην ΥΠΥΤ της ΚΕΔ Σάμου για να αναφέρει τα προβλήματα της υγείας της και μην έχοντας λάβει ακόμη τα αποτελέσματα της μαστογραφίας της, **ενημερώθηκε ανεπίσημα ότι ο μόνος τρόπος να λάβει ιατρική περίθαλψη και να μπορέσει να φύγει από το νησί, θα ήταν να υπογράψει υπεύθυνη δήλωση παραίτησης από τις υλικές συνθήκες υποδοχής.** Εν συνεχεία, την ίδια ημέρα η αιτούσα την υπέγραψε, καθώς η Διοίκηση της ΚΕΔ το έθεσε ως προϋπόθεση

προκειμένου να προχωρήσει σε άρση του γεωγραφικού της περιορισμού και να της χορηγήσει ανοιχτό δελτίο αιτούσας άσυλο. Της ζητήθηκε κάποια διεύθυνση και η ίδια έβαλε τη διεύθυνση ενός φίλου του αδερφού της στην Αθήνα. Της ζητήθηκε ως επιπλέον προϋπόθεση να επιδείξει εισιτήριο αναχώρησης από τη Σάμο, προκειμένου και προτού λάβει την απόφαση άρσης του περιορισμού της, την οποία δεν έχει λάβει ακόμη έλλειψης εισιτηρίου. Σύμφωνα με την αιτούσα, υπήρχε διερμηνέας στην ΥΠΥΤ στο γραφείο κατά την υπογραφή της δήλωσης ο οποίος της εξήγησε τις συνέπειες της υπογραφής της, αλλά όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η ίδια *“οι συνθήκες στην ΚΕΔ είναι πολύ κακές, λαμβάνουμε μόνον ένα μπουκάλι νερό την ημέρα και δεν υπάρχει νερό στη βρύση, ώστε να μπορούμε να κάνουμε μπάνιο. Περιμένω πάνω από 4 μήνες να δω γιατρό και δε μου παρέχεται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, οπότε η υπογραφή ήταν η μόνη λύση. Ούτως ή άλλως δε μου παρέχεται και κάποιο δικαίωμα από το οποίο παραιτούμαι”*.

Η αιτούσα με αριθμό 8, εισήλθε στο νησί της Σάμου τον Νοέμβριο του 2023 εγκυμονούσα, φέροντας μαζί της μια σειρά αισθημάτων που αντικατοπτρίζουν την ανασφάλεια και τον φόβο της ως επιζώσας πολλαπλών μορφών βίας. Αφενός, όπως μας ανέφερε ένιωθε φόβο για την υγεία της ίδιας και του αγέννητου παιδιού της, φόβος που επιτεινόταν από τις συνθήκες διαμονής στην ΚΕΔ Σάμου. Λόγω της ευαλωτότητάς της ως εγκυμονούσας, είχε κατατεθεί αίτημα άρσης γεωγραφικού περιορισμού ήδη από 18/01/2024. Ωστόσο, από αρχές Ιανουαρίου, δεχόταν πιέσεις από τις Αρχές να υπογράψει έντυπο παραίτησης από τις συνθήκες υποδοχής, ώστε να αναχωρήσει με ίδια μέσα. Τελικώς, καθώς δεν της είχε χορηγηθεί με ενέργειες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης δελτίο με άρση γεωγραφικού περιορισμού ούτε είχε ενταχθεί σε λίστα οργανωμένης μετακίνησης από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, υπέγραψε το σχετικό έγγραφο την 25^η/02/2024. Σημειώνεται ότι και σε αυτή την περίπτωση, αν και υπήρχε δυνατότητα δια ζώσης διερμηνείας στην ΥΠΥΤ, ήταν απύσχα κατά τη στιγμή της υπογραφής της υπεύθυνης δήλωσης. Η δε επικοινωνία έγινε στα αγγλικά, λαμβάνοντας μεν υπόψη ότι η αιτούσα προέρχεται από το Αγγλόφωνο Καμερούν, αγνοώντας, ωστόσο, δε ότι δεν αποτελούν τη μητρική της γλώσσα, δεν αποτελούν επίσημη και δηλωθείσα γλώσσα επικοινωνίας με τις Αρχές και κυρίως ότι de facto δεν τα ομιλεί και κατανοεί καν σε ικανοποιητικό επίπεδο. Συνεπώς, υπήρχε σοβαρή παράλειψη στην παροχή πληροφοριών και υποστήριξης προς την αιτούσα κατά τη διεξαγωγή της όλης διαδικασίας, καθώς δόθηκαν μόνο κάποιες γενικότατες πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειες της αποχώρησής της από το νησί, χωρίς να ενημερωθεί λεπτομερώς ή/και να καθοδηγηθεί σχετικά με τη διαδικασία συνέχισης της αίτησης ασύλου. Και σε αυτή την περίπτωση, δεν ενημερώθηκε ότι η χορήγηση του μηνιαίου επιδόματος θα διακόπτονταν. Η απόφαση της να υπογράψει τη δήλωση παραίτησης και να αναχωρήσει, όπως μας ανέφερε η ίδια, αποτελούσε προσπάθεια επιβίωσης σε ένα περιβάλλον που δεν προσφέρει την αναγκαία υποστήριξη και

προστασία. Ωστόσο, αυτή η ενέργεια ενδέχεται να εκθέσει την ίδια και το αγέννητο παιδί σε επιπλοκές και κινδύνους λόγω έλλειψης ιατρικής φροντίδας και υποστήριξης. Η πίεση από τις Αρχές του νησιού να αποχωρήσει με δικά της μέσα, αν και εγκυμονούσα 7 μηνών, υπονόμευσε το δικαίωμά της στην υγεία και την αξιοπρέπεια, καθώς αυτή τη στιγμή διαμένει για περισσότερο από ενάμιση μήνα άτυπα στη Δομή Ριτσώνας, φιλοξενούμενη από οικείο της πρόσωπο, χωρίς οι Αρχές να έχουν προβεί σε καμία ενέργεια αναφορικά με την νόμιμη καταγραφή της στη Δομή και την υποστήριξή της στη μεταφορά του φακέλου της στην ενδοχώρα, αν και αποτελεί εκ του νόμου ευάλωτο πρόσωπο. Ως εκ τούτου, ανά πάσα στιγμή κινδυνεύει να τεθεί εκτός της Δομής, απομάκρυνση που θα την εκθέσει σε επικίνδυνες συνθήκες και θα επηρεάσει αρνητικά την υγεία της και του κυοφορούμενου.

Οι αιτούντες (πλην του αιτούντος υπ' αρ. 5 και 6) μας ανέφεραν ότι η Διοίκηση της ΚΕΔ τους ζήτησε να δηλώσουν μία οποιαδήποτε διεύθυνση στην Αθήνα προκειμένου να υπογράψουν τις σχετικές Υπεύθυνες Δηλώσεις Παραίτησης, ακόμη και αν δεν ισχύουν και κανείς από τους αιτούντες/αιτούσα δεν διαμένει σήμερα στις δηλωθείσες διευθύνσεις τους.

Σύμφωνα με αναφορά του Αυγούστου 2023 του Border Violence Monitoring Network, οι συνθήκες κράτησης στην ΚΕΔ Σάμου είναι απάνθρωπες και δεν πληρούν τις κατάλληλες προδιαγραφές. Οι άνθρωποι βρίσκονται υπό συνεχή αστυνομική επιτήρηση, τα κινητά τους τηλέφωνα καταλαμβάνονται από την αστυνομία για περίπου 7 έως 10 ημέρες, κατά παράβαση του δικαιώματος των αιτούντων/αιτουσών να έχουν επαφή με τους συγγενείς και τα αγαπημένα τους πρόσωπα, όπως αναλύεται παρακάτω στο άρθρο 44 του Ν. 4939/2022. Επίσης, δεν υπάρχει πρόσβαση σε καμία υπηρεσία συμπεριλαμβανομένης ιατρικής και ψυχολογικής υποστήριξης. Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της Σάμου έχουν επίσης ακούσει αναφορές για άτομα χωρίς κατάλληλο ρουχισμό, με αποτέλεσμα οι άνθρωποι να αναγκάζονται να χρησιμοποιούν κουβέρτες της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες για να καλύψουν το σώμα τους. Επιπλέον, δεν πραγματοποιούνται αξιολογήσεις ευαλωτότητας ή διαπίστωσης ηλικίας και παιδιά κρατούνται μαζί με ενήλικες. Τέλος, λόγω έλλειψης χώρου στις Ζώνες Προσωρινής Φιλοξενίας, οι Αρχές άρχισαν να τοποθετούν άτομα σε άλλα μέρη της ΚΕΔ, συμπεριλαμβανομένης της τοποθέτησης ανδρών στο τμήμα της Δομής για γυναίκες αρχηγούς μονογονεϊκών οικογενειών. Οι συνθήκες αυτές που επικρατούν στην ΚΕΔ Σάμου περιγράφονται και στην κοινή ανοιχτή επιστολή που υπογράφεται από τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών Avocats Sans Frontieres France, Medecins Sans Frontieres and I Have Rights. Η παρατεταμένη απομόνωση στερεί από τα νεοαφιχθέντα πρόσωπα που αιτούνται διεθνή προστασία τη δυνατότητα να

έρθουν σε επαφή με νομικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στη Σάμο και δεν έχουν πρόσβαση εντός της ΚΕΔ Σάμου. Με αυτόν τον τρόπο παραβιάζεται το δικαίωμά τους σε νομική ενημέρωση για τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις τους και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουν προς υποστήριξη του αιτήματός τους για διεθνή προστασία και καταστρατηγούνται ουσιώδεις διατάξεις των ευρωπαϊκών οδηγιών για ένα αποτελεσματικό και δίκαιο σύστημα ασύλου.

Από αναφορά της Οργάνωσης της Κοινωνίας των Πολιτών Refugee Support Aegean (RSA) τον Φεβρουάριο του 2024 προκύπτει ότι **η ΚΕΔ Σάμου είναι σήμερα υπερπλήρης**. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία στις 4 Φεβρουαρίου, 3769 άτομα ζούσαν στην Δομή, η οποία έχει ονομαστική χωρητικότητα για 3.650. Σύμφωνα με στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, στα τέλη Ιανουαρίου, από τον συνολικό εγγεγραμμένο πληθυσμό, η πλειονότητα των ανθρώπων προερχόταν από τη Συρία (34%), το Αφγανιστάν (26%) και την Παλαιστίνη (18%). Οι άνδρες αποτελούν το 57% του πληθυσμού, οι γυναίκες το 20%, ενώ το 23% του πληθυσμού είναι παιδιά. Από το φετινό καλοκαίρι οι αφίξεις έχουν αυξηθεί, ενώ **από τον Δεκέμβριο παρατηρείται μείωση στις μεταφορές σε δομές της ενδοχώρας και σημαντική έλλειψη χώρου**. **Επιπλέον, στις 28 Σεπτεμβρίου η ονομαστική χωρητικότητα της Δομής αυξήθηκε κατά 79,36% κατά τη διάρκεια μιας νύχτας: από 2.040 σε 3.659 άτομα, χωρίς να έχει δοθεί καμία διευκρίνιση μέχρι σήμερα από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου**. Οι νεοαφιχθέντες πρόσφυγες αναφέρουν ότι αναγκάζονται να κοιμούνται στο πάτωμα χωρίς στρώματα σε ένα δωμάτιο που αρχικά προοριζόταν να χρησιμεύσει ως εστιατόριο. **Η ΚΕΔ Σάμου δεν πληροί τα διεθνή πρότυπα για το δικαίωμα σε πρόσβαση σε νερό και επαρκείς συνθήκες υγιεινής**. Σύμφωνα με πληροφορίες, λόγω έλλειψης σταθερής παροχής νερού, ούτε καν οι χώροι υγιεινής του προσωπικού που εργάζεται στην ΚΕΔ δεν μπορούν να καθαριστούν σωστά, με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να αποφεύγουν να χρησιμοποιούν τις τουαλέτες. Το ΠΓΑ Σάμου είναι υποστελεχωμένο με αποτέλεσμα να υπάρχουν είτε συνεχείς αναβολές και επαναπρογραμματισμοί συνεντεύξεων είτε ορισμός συνεντεύξεων σε απομακρυσμένες ημερομηνίες. Οι συνθήκες αυτές δημιουργούν ένα ανυπόφορο κλίμα για τους αιτούντες στην ΚΕΔ Σάμου, οι οποίοι αφήνονται στην τύχη τους και λόγω του γεωγραφικού περιορισμού δεν μπορούν να μετακινηθούν από το νησί της Σάμου, αλλά αναγκάζονται να διαμένουν σε ένα συνοριακό νησί με ελάχιστες ευκαιρίες εύρεσης εργασίας και ελλιπέστατες ιατρικές και ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες, καθώς στην Δομή δεν υπηρετεί μόνιμος γιατρός και το ΓΝ Σάμου δεν είναι τριτοβάθμιο και έχει πολλές ελλείψεις σε μηχανήματα και προσωπικό.

Περί των υλικών συνθηκών υποδοχής

Η Ελλάδα έχει θετική υποχρέωση να εξασφαλίζει αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής σε αιτούντες/αιτούσες άσυλο αμέσως μετά την εκδήλωση βούλησης για υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας. Όπως προκύπτει και από δικαστική ανάλυση της ΕΥΑΑ, οι κατάλληλες συνθήκες υποδοχής αποτελούν προϋπόθεση για την αποτελεσματική υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας και θα πρέπει να παρέχονται μόλις ο αιτών δείξει την πρόθεσή του να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας.¹ Υλικές συνθήκες υποδοχής όπως προβλέπονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2013/33/ΕΕ θεωρούνται η παροχή στέγης, τροφής και ρουχισμού, σε είδος ή υπό μορφή οικονομικού βοηθήματος ή δελτίων, ή συνδυασμό των τριών, καθώς και ένα βοήθημα για τα καθημερινά έξοδα», ενώ από την αιτιολογική σκέψη 11 της ίδιας ως άνω οδηγίας προκύπτει ότι οι υλικές συνθήκες υποδοχής οφείλουν να καθορίζονται με βάση συγκεκριμένα πρότυπα και **να επαρκούν για την εξασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου** και συγκρίσιμων συνθηκών διαβίωσης σε όλα τα κράτη μέλη.».

Από την ίδια ως άνω οδηγία προκύπτει σαφώς ότι τα κράτη μέλη και εν προκειμένω η Ελλάδα έχει **θετική υποχρέωση** να εξασφαλίζει την παροχή των υλικών συνθηκών υποδοχής, καθώς το άρθρο 17 θεσπίζει υποχρεωτικές διατάξεις για τη διαθεσιμότητα των υλικών συνθηκών υποδοχής μεταξύ των οποίων είναι η παροχή αξιοπρεπούς στέγης σε είδος ή με τη μορφή οικονομικού βοηθήματος². Δεδομένου δε ότι η Ελλάδα, όπως όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι συμβαλλόμενα κράτη της ΕΣΔΑ, **η μη παροχή κατάλληλων συνθηκών διαβίωσης σε αιτούντα διεθνή προστασία μπορεί επίσης να συνιστά παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ΕΣΔΑ.**

Ο περιορισμός και/ή η ανάκληση των υλικών συνθηκών υποδοχής **προβλέπεται μόνο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις**, όπως η μη συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό των Κέντρων Φιλοξενίας, η βίαιη συμπεριφορά, η εγκατάλειψη των χώρων φιλοξενίας χωρίς ενημέρωση της αρμόδιας διοίκησης ή χωρίς άδεια, η μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις δήλωσης στοιχείων, αυτοπρόσωπης παράστασης ή παράστασης για τη συνέντευξή τους, παροχής πληροφοριών ή αδικαιολόγητης μη έγκαιρης υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας, καθώς και η απόκρυψη οικονομικών πόρων και η αθέμιτη ωφέλεια από τις υλικές συνθήκες υποδοχής. Ο περιορισμός και/ή η ανάκληση των

¹ Βλ. ΕΥΑΑ, 2020, Δικαστική ανάλυση Υποδοχή αιτούντων διεθνή προστασία (Οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής 2013/33/ΕΕ), σελ. 58 διαθέσιμο σε https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/2022-12/2020_Judicial_analysis_Reception_EL.pdf

² Βλ. ο.α. σελ: 59-60

υλικών συνθηκών υποδοχής **γίνεται κατόπιν εξατομικευμένης αξιολόγησης** και επί αντικειμενικής βάσης. Η δε απόφαση οφείλει να φέρει τα ουσιώδη στοιχεία μίας ατομικής διοικητικής πράξης και να **γνωστοποιείται** στους αιτούντες/αιτούσες σε γλώσσα που να κατανοούν (άρθρο 61 του Ν. 4939/2022) αναφέροντας ρητά τα δικαιώματα αντίδρασής τους και την Αρχή στην οποία μπορούν να απευθυνθούν, όπως το δικαίωμα των θιγόμενων αιτούντων/αιτουσών να ασκήσουν προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999) (άρθρο 118 του Ν. 4939/2022)

Με την ΚΥΑ 2857/2021 (ΦΕΚ/Β/4496-29.09.2021) που τροποποίησε την Υπουργική Απόφαση 115202/2021 - ΦΕΚ 3322/Β/26-7-2021 για τους όρους παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής υπό τη μορφή οικονομικού βοηθήματος σε αιτούντες διεθνή προστασία **περιορίσθηκε** η παροχή του οικονομικού βοηθήματος μόνο σε ενήλικες αιτούντες/αιτούσες διεθνή προστασία κατά τις παρ. 1, 2 και 7 του άρθρου 65 του ν. 4636/2019, **οι οποίοι/ες διαμένουν σε Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και κέντρα και δομές, στεγαστικά προγράμματα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σε ξενώνες και κέντρα φιλοξενίας που λειτουργούν διεθνείς οργανισμοί, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ΟΤΑ, καθώς και φορείς εγγεγραμμένους στο Μητρώο ελληνικών και ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.** Ως εκ τούτου, οι αιτούντες/αιτούσες που διαμένουν εκτός των ανωτέρω δομών είναι υποχρεωμένοι να ανευρίσκουν στέγη εξ ιδίων εξόδων, χωρίς να λαμβάνουν το ως άνω κρατικό οικονομικό βοήθημα. Σημειωτέο ότι σύμφωνα με τη ως άνω Υπουργική Απόφαση ως οικονομικό βοήθημα ορίζεται το χρηματικό ποσό που παρέχεται στους ωφελούμενους με **σκοπό την αντιμετώπιση βασικών αναγκών διατροφής, ένδυσης, υπόδησης, προσωπικής υγιεινής, τηλεπικοινωνιών, μετακινήσεων** εντός του τόπου διαμονής και **κάλυψης βασικών σχολικών και φαρμακευτικών δαπανών** ενώ στην τροποποιητική ως άνω ΚΥΑ αναφέρεται ως συμπληρωματικό της στέγασης χρηματικό ποσό και άρα η χορήγησή του δεν θα έπρεπε να εξαρτάται από τον τόπο διαμονής των αιτούντων.

Από τον Ιανουάριο του 2024, η Διοίκηση της ΚΕΔ Σάμου **ακολουθεί συστηματικά έκνομη πρακτική** χορήγησης δελτίων αιτούντων/αιτουσών άνευ γεωγραφικού περιορισμού **υπό την παράνομη προϋπόθεση της εκ μέρους των αιτούντων/αιτουσών παραίτησης από τα δικαιώματά τους στις υλικές συνθήκες υποδοχής.** Συγκεκριμένα, διαμένοντες/ουσες στην ΚΕΔ Σάμου, **συριακής κυρίως ιθαγένειας, αλλά όχι αποκλειστικά,** μας ανέφεραν ότι τους ζητείται η υπογραφή πρότυπης υπεύθυνης δήλωσης, η οποία αναφέρει τα εξής: «**Δεν επιθυμώ φιλοξενία στην ΚΕΔ Σάμου ή σε οποιαδήποτε άλλη Περιφερειακή Υπηρεσία της ΥΠΥΤ. Θα διαμείνω με ιδίους πόρους στην οδό** Επίσης έχω λάβει γνώση σχετικά με την τυχόν μη παράστασή μου στη συνέντευξη ενώπιον της

Αρχής Εξέτασης» και η επίδειξη αεροπορικού ή ακτοπλοϊκού εισιτηρίου αναχώρησης από τη Σάμο προτού και προκειμένου να τους χορηγηθεί δελτίο άνευ γεωγραφικού περιορισμού.

Λόγω των εξευτελιστικών συνθηκών διαβίωσης στην ΚΕΔ Σάμου, του υπερπληθυσμού, της de facto κράτησης των νέων αφίξεων έως ότου καταγραφούν, της καθυστέρησης στη χορήγηση δελτίου αιτούντος/αιτούσας και στην μη χορήγηση του οικονομικού βοηθήματος για περισσότερους από 4 μήνες από την άφιξή τους, καθώς επίσης της έλλειψης μόνιμου ιατρού εντός της ΚΕΔ, της καθυστέρησης ή παντελούς παράλειψης στη διενέργεια αξιολογήσεων ευαλωτότητας και τη συχνή διακοπή οργανωμένων μεταφορών, πολλοί αιτούντες/αιτούσες «εκβιάζονται» σε παραίτηση των δικαιωμάτων τους από τις υλικές συνθήκες υποδοχής, προκειμένου να λάβουν δελτίο άνευ γεωγραφικού περιορισμού και να μπορέσουν να φύγουν από την ΚΕΔ Σάμου νόμιμα. Συγκεκριμένα, οι αιτούντες/αιτούσες αναφέρουν ότι από τον Δεκέμβριο του 2023, η παροχή νερού έχει μειωθεί σε μία ώρα την ημέρα και το φαγητό είναι πολύ κακής ποιότητας, χαλασμένο ή ωμό με αποτέλεσμα να μην μπορεί να καταναλωθεί με ασφάλεια. Αιτούντες με οικογένειες και με ευαλωτότητες, γυναίκες με νεογέννητα μωρά στεγάζονται σε μικτούς οικίσκους με άγνωστους άντρες, δεν υπάρχει ξεχωριστός χώρος ή περιοχή για γυναίκες μόνες ή επιζώσες έμφυλης ή ενδοοικογενειακής βίας, υπάρχει συνεχής έλεγχος και αίσθημα συνεχούς επιτήρησης και οι αιτούντες περιγράφουν την ΚΕΔ Σάμου ως φυλακή.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι βάσει του άρθρου 43 του Ν. 4939/2022, ο Διοικητής της Περιφερειακής Υπηρεσίας της ΥΠΥΤ στα σύνορα της χώρας, λόγω επειγουσών αναγκών εξαιτίας αύξησης αφίξεων ή για την προσήκουσα ολοκλήρωση των διαδικασιών υποδοχής και ταυτοποίησης και ιδίως σε περιπτώσεις ευάλωτων προσώπων, **δύναται με απόφασή του** να παραπέμψει τον πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή σε Περιφερειακή Υπηρεσία της ΥΠΥΤ στην ενδοχώρα ή να ορίζει την παραμονή σε άλλες κατάλληλες δομές, για τη συνέχιση και την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποδοχής και ταυτοποίησης. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται και οι λεπτομέρειες της μεταφοράς των πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών μεταξύ των Περιφερειακών Υπηρεσιών της ΥΠΥΤ. Από τον Αύγουστο του 2023 έως τον Νοέμβριο του 2023, ο Διοικητής της ΚΕΔ Σάμου έκανε χρήση της διακριτικής ευχέρειας που του παρέχει ο νόμος και χορηγούσε δελτία αιτούντων/αιτουσών άνευ γεωγραφικού περιορισμού **αδιακρίτως** με αποτέλεσμα να μειωθεί ο πληθυσμός της ΚΕΔ κατά τη διάρκεια των μηνών αυτών και πολλοί αιτούντες/αιτούσες να μεταφερθούν σε άλλες Δομές στην ενδοχώρα οργανωμένα με έξοδα του κράτους είτε για καταγραφή είτε για τη συνέχιση της διαδικασίας ασύλου τους.

Παρά την ανωτέρω δυνατότητά της, η Διοίκηση της ΚΕΔ Σάμου και το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου επέλεξαν τούτη τη φορά να εφεύρουν μία νέα εντελώς **παράνομη, άλλως καταχρηστική πρακτική αποσυμφόρησης της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής, παραβιάζοντας τόσο τις υποχρεώσεις τους προς παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής όσο και την υποχρέωσή τους να δρουν με βάση τη νομιμότητα.** Πράγματι, **πουθενά** στην οδηγία και/ή στο νόμο περί διεθνούς προστασίας **δεν προβλέπεται** η διαδικασία αυτή, η οποία παραβιάζει το δικαίωμα των αιτούντων/αιτουσών σε κατάλληλες συνθήκες υποδοχής και στην αποτελεσματική πρόσβαση σε διαδικασία ασύλου, καθώς θέτει σε κίνδυνο την εξέταση των αιτήσεών τους και θίγει την αξιοπρέπειά τους.

Από τον Ιανουάριο του 2024, **πολλοί αιτούντες κυρίως Συριακής ιθαγένειας, αλλά όχι μόνο** – οι οποίοι δεν θέλησαν να παράσχουν συναίνεση και να συμπεριληφθούν στην παρούσα αναφορά – αλλά και οι αιτούντες που αναφέρονται στην αρχή της παρούσας υπέγραψαν τις ανωτέρω παραιτήσεις και εν συνεχεία αναχώρησαν για άλλες περιοχές της ενδοχώρας χωρίς να έχουν ορθή ενημέρωση για τις προϋποθέσεις συνέχισης της διαδικασίας τους στην ενδοχώρα και χωρίς να αντιλαμβάνονται τις συνέπειες της επιλογής τους αυτής. Η ΚΕΔ γνώριζε τους κινδύνους που οι αιτούντες θα συναντούσαν και τούτο προκύπτει από το ότι συμπεριλήφθηκε στο πρότυπο της υπεύθυνης δήλωσης που τους υπέδειξαν να υπογράψουν ότι αναλαμβάνουν οι ίδιοι οι αιτούντες την ευθύνη της μη παράστασής τους για τη συνέντευξη του ασύλου τους.

Μετά την αναχώρησή τους, οι αιτούντες απευθύνονται στις Νομικές Οργανώσεις που αναφέρονται την αρχή της παρούσας είτε επειδή αδυνατούν να λάβουν νέα ημερομηνία συνέντευξης από κάποιο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου της ενδοχώρας, λόγω έλλειψης αποδεικτικών εγγράφων διαμονής και/ή κατοικίας (στερούνται μισθωτηρίου και άλλων εγγράφων) είτε λόγω έλλειψης υποστηρικτικού δικτύου για να φιλοξενηθούν κάπου είτε λόγω έλλειψης επαρκών οικονομικών πόρων. Ο αιτών με αριθμό 1 επικοινωνεί με την Οργάνωση I Have Rights επειδή δεν έχει πρόσβαση στην ψυχιατρική φαρμακευτική αγωγή που χρειάζεται. Κάποιοι αιτούντες αναφέρουν ότι έχουν προσπαθήσει ανεπιτυχώς να εγγραφούν σε κάποια άλλη Δομή Φιλοξενίας της ενδοχώρας. Ο αιτών με αριθμό 2 ανέφερε ότι από τότε που έφυγε από τη Σάμο είναι άστεγος και ζει στο δρόμο ή φιλοξενείται άτυπα όπου βρει με όποιους κινδύνους αυτό συνεπάγεται.

Προκύπτει από τα ανωτέρω ότι η ΚΕΔ Σάμου **προβαίνει σε εν τοις πράγμασι ανάκληση των υλικών συνθηκών υποδοχής χωρίς καμία διαδικασία αξιολόγησης, χωρίς την έκδοση σχετικής απόφασης και άρα χωρίς την τήρηση της νόμιμης διαδικασίας.** Εντούτοις, η Διοίκηση οφείλει να δρα με βάση της αρχή της νομιμότητας, δηλαδή να δεσμεύεται από τους κανόνες δικαίου που ρυθμίζουν την οργάνωση και τη λειτουργία της και να **προβαίνει μόνο στις ενέργειες που προβλέπουν οι ως άνω κανόνες και**

εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αυτοί τάσσουν. Σε περίπτωση δε που η Διοίκηση δρα κατά διακριτική ευχέρεια οφείλει η διοικητική ρύθμιση να βρίσκεται σε αρμονία με τον κανόνα δικαίου.

Είναι σαφές ότι η ιδιόμορφη αυτή de facto ανάκληση των υλικών συνθηκών υποδοχής των αιτούντων/αιτουσών προκειμένου για τη χορήγηση δελτίων άνευ περιορισμού, διά της παραίτησης των αιτούντων/αιτουσών από το δικαίωμα στέγασης, πρόσβασης σε υπηρεσίες υποστήριξης και περίθαλψης και της στέρξης του συμπληρωματικού οικονομικού βοηθήματος – αφού δεν τους επιτρέπεται να μείνουν σε κάποια άλλη Δομή Φιλοξενίας – **παραβιάζει, άλλως δεν βρίσκεται σε αρμονία με τον Ν. 4939/2022**, ο οποίος παρέχει τη δυνατότητα στον Διοικητή να αποσυμφορίζει τα κέντρα υποδοχής χορηγώντας άρσεις γεωγραφικού περιορισμού δίνοντας την ευκαιρία στους αιτούντες να επιλέξουν μόνοι τους τον τόπο διαμονής τους (είτε στη Σάμο είτε στην ενδοχώρα εντός ή εκτός άλλων κέντρων φιλοξενίας) είτε να συμπεριληφθούν σε οργανωμένη μεταφορά σε άλλα κέντρα φιλοξενίας ή υποδοχής στην ενδοχώρα. Είναι επίσης **ευθέως αντίθετη** με την υποχρέωση της Διοίκησης να εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες υποδοχής.

Επιπλέον, αιτούντες οι οποίοι έχουν ήδη υπογράψει την ως άνω παραίτηση απευθύνονται εκ των υστέρων στις Νομικούς Φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών για να ενημερωθούν για τις συνέπειες της παραίτησής τους με τον φόβο ότι θα επηρεασθεί αρνητικά η αίτηση ασύλου τους. Η εν λόγω πρακτική είναι επίσης παράνομη επειδή παραβιάζει την υποχρέωση της Διοίκησης να ενημερώνει τους αιτούντες/αιτούσες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους σε γλώσσα που να κατανοούν (άρθρο 44 του Ν. 4939/2022). Η Διοίκηση δεν ενημερώνει ορθά τους αιτούντες/αιτούσες για την υποχρέωση εμφάνισής τους στο αρμόδιο ΠΓΑ της νέας κατοικίας τους και για τα δικαιολογητικά που θα απαιτηθούν για την θεμελίωση της αρμοδιότητας (πχ μισθωτήριο κοκ), με αποτέλεσμα οι αιτούντες/αιτούσες να βρίσκονται μπροστά σε απρόβλεπτες συνθήκες που τους εμποδίζουν από τη συνέχιση της διαδικασίας ασύλου τους κατά παράβαση της υποχρέωσης των αρχών για αποτελεσματική πρόσβαση σε διαδικασία ασύλου. Οι ανωτέρω παράνομες και απρόβλεπτες ενέργειες της Διοίκησης της ΚΕΔ Σάμου με την έκνομη παραίτηση των αιτούντων/αιτουσών από τα δικαιώματά τους σε κατάλληλες συνθήκες υποδοχής τόσο στην ΚΕΔ όσο και σε άλλες Δομές φιλοξενίας στην ενδοχώρα σε συνδυασμό με τον ήδη υπάρχοντα περιορισμό στη χορήγηση του συμπληρωματικού οικονομικού βοηθήματος και τον κίνδυνο διακοπής της αίτησης ασύλου τους αποτελούν υπέρμετρους περιορισμούς, δείχνουν έλλειψη σεβασμού στην προσωπικότητα των αιτούντων/αιτουσών και θίγουν την αξιοπρέπειά τους, καθώς τους δημιουργούν αισθήματα φόβου και αγωνίας και τους αφήνουν εκτεθειμένους χωρίς προστασία από το Κράτος. Όλες αυτές οι περιστάσεις μπορούν να κάμψουν την ψυχική

αντίστασή τους και θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη ως εξευτελιστική μεταχείριση κατά την έννοια του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ. Τούτο υποστηρίζεται και από τις πλέον ακατάλληλες συνθήκες διαβίωσης στην ΚΕΔ Σάμου και τη διακοπή στην πραγματοποίηση οργανωμένων μεταφορών στην ενδοχώρα, οι οποίες οδηγούν τους αιτούντες/αιτούσες να δεχθούν παραίτηση από τα δικαιώματά τους προκειμένου να λάβουν την ευκαιρία να βγουν από την υποβαθμισμένη κατάσταση στην οποία ζουν.

Επειδή η πρακτική που περιγράφεται παραπάνω εκ μέρους της Διοίκησης της ΚΕΔ Σάμου είναι παράνομη, άλλως καταχρηστική και παραβιάζει ευθέως την θετική υποχρέωσή της για παροχή κατάλληλων υλικών συνθηκών υποδοχής και για αποτελεσματική πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας.

Επειδή αποτελεί de facto ανάκληση των υλικών συνθηκών υποδοχής χωρίς αξιολόγηση και τήρηση της νόμιμης διαδικασίας.

Επειδή αποτελεί εξευτελιστική μεταχείριση των αιτούντων/αιτουσών διεθνή προστασία που διαμένουν στην ΚΕΔ Σάμου

Επειδή η εν λόγω πρακτική εξακολουθεί και σε κάθε περίπτωση τα αποτελέσματα των παραιτήσεων όσων έχουν ήδη υπογράψει εξακολουθούν να εκτυλίσσονται.

Επειδή, οι εντολές μας επιθυμούν εμπιστευτικότητα ως προς τα στοιχεία ταυτότητάς τους, και γι αυτό ζητούμε να κρατηθούν κρυφά τα στοιχεία τους, εφόσον η διερεύνηση της αναφοράς είναι δυνατή χωρίς ανακοίνωσή τους στην αρμόδια δημόσια υπηρεσία. Σε διαφορετική περίπτωση, παρακαλώ ενημερώστε μας ώστε να ζητηθεί συναίνεση για αποκάλυψη των στοιχείων ταυτότητας των εντολέων.

ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Και με επιφύλαξη κάθε νομίμου δικαιώματος των αιτουσών/αιτούντων

ΖΗΤΟΥΜΕ

την παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, ως κατ' εξοχήν αρμόδιου να επιληφθεί του ζητήματος. Πιο συγκεκριμένα, ζητούμε να εξετάσετε κατά πόσο η συνεχιζόμενη ως άνω πρακτική συμβιβάζεται με την αρχή νομιμότητας με βάση την οποία οφείλει να δρα η Διοίκηση και κυρίως αν είναι σύμφωνη με την θετική υποχρέωση της Ελλάδας προς παροχή κατάλληλων συνθηκών υποδοχής σε αιτούντες/αιτούσες διεθνή προστασία και την εξασφάλιση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές διαδικασίες ασύλου. Ζητούμε επίσης την παρέμβασή σας ώστε να κληθεί η ΚΕΔ Σάμου να παύσει την πρακτική αυτή και να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις της βάσει της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ, του Νόμου 4939/2022 και της ΕΣΔΑ.

Προς υποστήριξη της παρούσας αναφοράς προσκομίζουμε τα εξής αποδεικτικά:

1. Την από Αυγούστου 2023 αναφορά του Border Violence Monitoring Network για τις συνθήκες κράτησης στην ΚΕΔ Σάμου διαθέσιμη σε <https://borderviolence.eu/app/uploads/BVMN-Monthly-Report-August-2023-1-2.pdf-2.pdf>.
2. Την κοινή ανοιχτή επιστολή που υπογράφεται από τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών Avocats Sans Frontiers, Medecins Sans Frontiers and I Have Rights διαθέσιμη σε <https://ihaverights.eu/wp-content/uploads/2023/09/Joint-Statement-Unlawful-detention-and-worsening-conditions.pdf>.
3. Την αναφορά της Οργάνωσης της Κοινωνίας των Πολιτών Refugee Support Aegean (RSA) του Φεβρουαρίου του 2024 σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης στην ΚΕΔ Σάμου διαθέσιμη σε <https://rsaegean.org/en/disgraceful-conditions-samos-ccac/>
4. Την δικαστική ανάλυση της ΕΥΑΑ του 2020, Υποδοχή αιτούντων διεθνή προστασία (Οδηγία για τις συνθήκες υποδοχής 2013/33/ΕΕ), σελ. 58-60 διαθέσιμη σε https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/2022-12/2020_Judicial_analysis_Reception_EL.pdf
5. Υπόδειγμα της πρότυπης υπεύθυνης δήλωσης που η ΚΕΔ Σάμου υποδεικνύει στους αιτούντες/αιτούσες διεθνή προστασία να υπογράψουν για να λάβουν άρση γεωγραφικού περιορισμού
6. Το από 14.02.24 μήνυμα προς την ΥΠΥΤ Σάμου για τη λήψη αντιγράφου της υπεύθυνης δήλωσης παραίτησης του αιτούντος με αριθμό 3 και την υπεύθυνη δήλωση που υπέγραψε ο αιτών με αριθμό 3, η οποία χορηγήθηκε από την ΚΕΔ Σάμου κατόπιν συγκεκριμένου αιτήματος της πληρεξούσιας δικηγόρου.
7. Στιγμιότυπα από μηνύματα που έστειλε ο αιτών με αριθμό 1 στην εφαρμογή μηνυμάτων whatsapp κατά την επικοινωνία του με την Οργάνωση I Have Rights την 22.02.24 και 29.02.24 και αίτημα της Οργάνωσης I Have Rights προς το ΠΓΑ Σάμου για μεταφορά του φακέλου του αιτούντος στην Αθήνα.
8. Στιγμιότυπα από μηνύματα που έστειλε ο αιτών με αριθμό 2 στην εφαρμογή μηνυμάτων whatsapp κατά την επικοινωνία του με την Οργάνωση I Have Rights.
9. Την ηλεκτρονική αλληλογραφία με το ΠΓΑ Σάμου εκ μέρους του αιτούντος με τον αριθμό 6
10. Τα ιατρικά έγγραφα και τα αποτελέσματα της μαστογραφίας της αιτούσας με τον αριθμό 7 από ιδιωτικό θεραπευτήριο της Σάμου
11. Την ηλεκτρονική αλληλογραφία με το ΠΓΑ Σάμου για την αιτούσα με αριθμό 8 και τα ιατρικά έγγραφα σχετικά με την εγκυμοσύνη της

Σάμος, 12.04.2024

Οι δικηγόροι

Annex 3. The Greek Ombudsman's response to a complaint by Samos-based NGOs on the illegality of the Samos Reception and Identification Service requiring asylum seekers to waive their right to material reception conditions in order to receive open cards

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

13.05.2024 09:20:28
ΑΚΡΙΒΕΣ
ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ψηφιακά
ΥΠΟΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
ISMINI
MICHALOPOULOU

Αθήνα, 09/05/2024
Αριθμ. Πρωτ.: 351131/22619

ειδ.επ.: Ελ. Καλαμπάκου
e-mail: gramdikanthr@synigoros.gr
τηλ. 2311 229880

Προς

1. Διεύθυνση Κ.Υ.Τ και Κ.Ε.Δ.Ν, ΥΠ.Υ.Τ.
email: ris.dir.rics@migration.gov.gr
2. Κ.Ε.Δ. Σάμου
Υπόψη κυρίου Διοικητή
email: ris.ccac.samos@migration.gov.gr

κοιν: αναφερόμενοι

Θέμα: Ζητήματα νομιμότητας ως προς την παραίτηση από υλικές συνθήκες υποδοχής

Αξιότιμες/οι κυρίες/κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη εξετάζει την αναφορά που υπέβαλαν οι δικηγόροι [REDACTED] ως δικηγόροι των Οργανώσεων "I Have rights", "Avocats sans Frontiers France", "Médecins sans frontiers France". Οι οργανώσεις έχουν γίνει αποδέκτες καταγγελιών από εξυπηρετούμενους τους αιτούντες διεθνή προστασία, ότι λόγω των συνθηκών διαμονής στην Κ.Ε.Δ. Σάμου, της μη μεταφοράς τους σε δομές στην ενδοχώρα και της καθυστέρησης στην διαδικασία εξέτασης της αίτησής τους, οδηγήθηκαν να υπογράψουν υπεύθυνες δηλώσεις παραίτησης από την παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής.

Ι. Ιστορικό

Πρόκειται για αιτούντες που εισήλθαν στην Κ.Ε.Δ. Σάμου την περίοδο μεταξύ Σεπτεμβρίου και Δεκεμβρίου του έτους 2023 και οι αιτήσεις τους για διεθνή προστασία καταγράφηκαν περί τους δύο μήνες αργότερα, δηλαδή στο διάστημα μεταξύ Νοεμβρίου και Φεβρουαρίου 2024, ενώ η συνέντευξη ασύλου προσδιορίστηκε σε διάστημα, από ένα έως και εννέα μήνες αργότερα από την καταγραφή. Σε όλες τις περιπτώσεις αναφέρεται ότι πριν τη διενέργεια της συνέντευξής τους, από τον Ιανουάριο του 2024 εφεξής, οι αιτούντες υπέγραψαν υπεύθυνες δηλώσεις παραίτησης από τις υλικές συνθήκες υποδοχής, καθώς μόνο με την υπογραφή αυτή θα αίρονταν ο γεωγραφικός τους περιορισμός και θα μπορούσαν να μετακινηθούν από το νησί, ενώ επιπλέον τους ζητήθηκε να δηλώσουν τη νέα διεύθυνση διαμονής και να προσκομίσουν το εισιτήριο αναχώρησης.

Οι αιτούντες διαβίωναν υπό ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες εντός της Κ.Ε.Δ., καθώς επί μήνες κοιμόνταν στο πάτωμα σε συνθήκες υπερπληθυσμού, σε κοντέινερ που δεν πληρούσαν τους απαιτούμενους όρους υγιεινής, με πρόσβαση σε νερό για ελάχιστες ώρες τη μέρα, με φαγητό κακής ποιότητας, με σοβαρές ελλείψεις ως προς την κατάλληλη ιατρική φροντίδα, ψυχοκοινωνική υποστήριξη καθώς και αναγκαία φαρμακευτική αγωγή, ενώ δεν μπορούσαν να εργαστούν, ούτε να

απασχοληθούν με άλλο τρόπο τους μήνες που διέμειναν στην Κ.Ε.Δ. Παρόλο δε που κάποιοι εξ αυτών ήταν ευάλωτοι, δεν συμπεριλήφθηκαν σε κάποιες οργανωμένες μεταφορές που έγιναν από την Κ.Ε.Δ. στην ενδοχώρα. Εξάλλου, ως προς τις συνεντεύξεις για τις αιτήσεις ασύλου, αναφέρονται αναβολές και επαναπρογραμματισμοί, ή ορισμός σε απομακρυσμένες ημερομηνίες.

Οι συνθήκες αυτές δημιούργησαν, μια ανυπόφορη κατάσταση για τους αιτούντες, οι οποίοι λόγω του γεωγραφικού περιορισμού δεν μπορούσαν να μετακινηθούν από το νησί. Επομένως, για να μπορέσουν να αποχωρήσουν νομίμως από το νησί, έπρεπε να αρθεί ο γεωγραφικός τους περιορισμός, για τον οποίο ως όρος τέθηκε η δήλωση παραίτησης από τις υλικές συνθήκες υποδοχής. Συγκεκριμένα, προκειμένου να τους χορηγηθεί δελτίο άνευ γεωγραφικού περιορισμού, επέδειξαν αεροπορικό ή ακτοπλοϊκό εισιτήριο αναχώρησης και υπέγραψαν πρότυπη υπεύθυνη δήλωση με το εξής περιεχόμενο: «Δεν επιθυμώ φιλοξενία στην ΚΕΔ Σάμου ή σε οποιαδήποτε άλλη Περιφερειακή Υπηρεσία της ΥΠΥΤ. Θα διαμείνω με ιδίους πόρους στην οδό Επίσης έχω λάβει γνώση σχετικά με την τυχόν μη παράστασή μου στη συνέντευξη ενώπιον της Αρχής Εξέτασης».

Επίσης αναφέρεται ότι η παραίτηση αυτή δεν συνοδεύονταν με ορθή ενημέρωση για τις προϋποθέσεις συνέχισης της διαδικασίας τους στην ενδοχώρα και τις συνέπειες αυτής, ή ότι οι αιτούντες δεν αντιλήφθηκαν κατά τη διερμηνεία, τις επιπτώσεις της παραίτησης αυτής. Οι περισσότεροι αναφέρουν ότι δεν ενημερώθηκαν ορθά για την υποχρέωση εμφάνισής τους στο αρμόδιο Π.Γ.Α. της νέας κατοικίας τους και για τα δικαιολογητικά που θα απαιτηθούν για την θεμελίωση της αρμοδιότητας (πχ μισθωτήριο κοκ), με αποτέλεσμα να βρίσκονται μπροστά σε απρόβλεπτες συνθήκες που τους εμποδίζουν τη συνέχιση της διαδικασίας ασύλου.

Τέλος, στερούμενοι όλων των υλικών συνθηκών υποδοχής, δεν γίνονται δεκτοί σε δομές της υπόλοιπης χώρας και είναι υποχρεωμένοι να ανευρίσκουν στέγη με δικά τους έξοδα, το οποίο είναι αδύνατο, με αποτέλεσμα να είναι άστεγοι και να μην διαθέτουν επίσημα αποδεικτικά κατοικίας για να μεταφερθεί η υπόθεσή τους στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου όπου βρίσκονται. Επιπλέον, η Κ.Ε.Δ. Σάμου δεν επιτρέπει την επιστροφή τους σε αυτή, εφόσον έχει υπογραφεί δήλωση παραίτησης.

II. Η Έκθεση Αυτοψίας της ΕΕΔΑ στην Κ.Ε.Δ. Σάμου.

Στην Έκθεση που δημοσίευσε στις αρχές Απριλίου η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ)¹ κατόπιν αυτοψίας που πραγματοποίησε στις αρχές Φεβρουαρίου 2024 στην Κ.Ε.Δ.², κρίνεται ότι «η κατάσταση είναι σε ορισμένα πεδία οριακή, εκθέτοντας τους διαμένοντες σε απολύτως ακατάλληλες συνθήκες και άμεσο κίνδυνο». Ενδεικτικά, αναφέρεται υπερπληθυσμός, με οικογένειες να κοιμούνται στο πάτωμα, χωρίς επαρκή πρόσβαση σε εγκαταστάσεις υγιεινής και

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 10 ν. 4780/2021, «1. Συστήνεται «Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ)», στον Πρωθυπουργό.2. Η ΕΕΔΑ αποτελεί τον εθνικό θεσμό για τα δικαιώματα του ανθρώπου και είναι το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας στα ζητήματα προστασίας και προώθησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου.....»

² Επιτόπια επίσκεψη ΕΕΔΑ στη Σάμο: Μη σύμφωνες με τα βασικά πρότυπα οι συνθήκες υποδοχής στην ΚΕΔ Σάμου, 2 Απριλίου 2024, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα

https://www.nchr.gr/images/pdf/apofaseis/prosfuges_metanastes/Ekthesi_Samos_2024.pdf

Επίσης σημειώνονται και δύο αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων που χορήγησε το ΕΔΔΑ σε διαμένοντες στην ΚΕΔ Σάμου σχετικά με τις συνθήκες διαμονής ΕΔΔΑ, Η.Τ. και Μ.Τ. κατά Ελλάδας (αρ. προσφυγής 2868/24), Απόφαση επί Ασφαλιστικών Μέτρων, 5 Φεβρουαρίου 2024 και ΕΔΔΑ, Ζ.Η. και Σ.Τ.Η. κατά Ελλάδας (αρ. προσφυγής 34712/23), Απόφαση Επί Ασφαλιστικών Μέτρων, 21 Σεπτεμβρίου 2023.

έλλειψη στην παροχή ρουχισμού και παπουτσιών. Επίσης σημειώνεται ότι οι μετακινήσεις στην ενδοχώρα είχαν σταματήσει στα μέσα Νοεμβρίου 2023, λόγω εξάντλησης του σχετικού προϋπολογισμού και επανεκκίνησαν το Φεβρουάριο 2024. Επισημαίνεται επιπλέον ότι δεδομένου του υπερπληθυσμού και της απολύτως ανεπαρκούς παροχής νερού, μαζί με την έλλειψη φαρμάκων, δημιουργείται άμεσος κίνδυνος για την υγεία και την ευημερία των διαμενόντων, ενώ οι υπηρεσίες υγείας που παρέχονται είναι από εξαιρετικά ανεπαρκείς έως ανύπαρκτες, με δυσμενείς συνέπειες, ιδίως για τους αιτούντες με ευάλωτα χαρακτηριστικά. Στην ίδια Έκθεση καταγράφεται και η αναφερόμενη πρακτική: «Πρόσφατη πρακτική που αναφέρθηκε από τις αρχές και τις οργανώσεις είναι η άρση του γεωγραφικού περιορισμού του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασίας και η δυνατότητα νόμιμης αναχώρησης από την ΚΕΔ με την υπογραφή υπεύθυνης δήλωσης από τον αιτούντα διεθνή προστασία ότι επιθυμεί τη διακοπή υλικών συνθηκών παροχής από το κράτος. Προϋπόθεση αποτελεί να έχει ο ίδιος εξασφαλίσει κατάλυμα στην ενδοχώρα και να δηλώσει τη νέα διεύθυνσή του προκειμένου για τη συνέχιση της διαδικασίας ασύλου από το αρμόδιο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου. Με την υπογραφή της δήλωσης αυτής παραιτείται του δικαιώματός του να ζητήσει στέγαση σε δομή φιλοξενίας αιτούντων διεθνή προστασία στην ενδοχώρα, οικονομικά βοήθημα ή άλλη υλική παροχή. Η ενημέρωση του αιτούντος για τις συνέπειες της υπογραφής της υπεύθυνης δήλωσης γίνεται πλέον με διερμηνέα, χωρίς ωστόσο αυτές να γίνονται κατανοητές στο πλήρες εύρος τους από τους αιτούντες σύμφωνα με μαρτυρίες».

Ως προς την πρακτική αυτή επισημαίνεται: «Με δεδομένες τις συνθήκες υποδοχής/διαβίωσης που επικρατούν στην ΚΕΔ Σάμου, η ΕΕΔΑ τονίζει ότι η απαίτηση οι αιτούντες άσυλο να παραιτηθούν από τα δικαιώματά τους σε παροχή συνθηκών υποδοχής, στέγασης, οικονομικό βοήθημα ή άλλη υλική παροχή, όπως αυτά κατοχυρώνονται από την εθνική νομοθεσία, προκειμένου αυτοί να μπορέσουν να αναχωρήσουν νομίμως από την ΚΕΔ Σάμου, είναι δυσανάλογη. Ιδίως λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δικαιώματά αυτά συνδέονται άμεσα με τον πυρήνα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, καθώς αποσκοπούν στην παροχή ενός ελάχιστου «αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης», «το οποίο να διασφαλίζει τη συντήρησή τους και να προστατεύει τη σωματική και την ψυχική τους υγεία(...)».

Τέλος, ως προς τη διαδικασία ασύλου, καταγράφεται ότι «καθυστερήσεις σημειώνονται τελευταία λόγω έλλειψης χειριστών. Την περίοδο που η ΕΕΔΑ επισκέφθηκε τη Σάμο, τα ραντεβού για συνέντευξη προσδιορίζονταν τον Σεπτέμβριο 2024. Ωστόσο, καθώς είχαν επανεκκινήσει οι οργανωμένες μετακινήσεις αιτούντων στην ενδοχώρα, ακυρώνονταν προγραμματισμένες συνεντεύξεις και γινόταν επαναπρογραμματισμός, ώστε να εξυπηρετηθούν γρηγορότερα οι αιτούντες διεθνή προστασία».

III. Ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία.

Κατά την Οδηγία 2013/33/ΕΕ (άρθρα 2, 17 και σκέψη 11) κάθε κράτος μέλος έχει θετική υποχρέωση να εξασφαλίζει αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής σε αιτούντες διεθνή προστασία, και ως προϋπόθεση για την αποτελεσματική υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας.³ Επίσης στην ελληνική νομοθεσία, (άρθρο 44 ν.4939/2022) προβλέπεται ότι η διοίκηση έχει υποχρέωση καθ' όλη τη

³Βλ. ΕΥΑΑ, 2020, Δικαστική ανάλυση Υποδοχή αιτούντων διεθνή προστασία, σ. 58- 60.

https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/2022-12/2020_Judicial_analysis_Reception_EL.pdf

διάρκεια των διαδικασιών υποδοχής να μεριμνά ώστε οι ωφελούμενοι αλλοδαποί να τελούν υπό αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης.

Ειδικά ως προς την παραμονή των αιτούντων στα νησιά για την υποβολή σε διαδικασίες, προβλέπεται ότι η διοίκηση της Κ.Ε.Δ. έχει τη δυνατότητα (άρθρο 43) «λόγω επειγουσών αναγκών εξαιτίας αύξησης αφίξεων ή για την προσήκουσα ολοκλήρωση των διαδικασιών των προηγούμενων άρθρων και ιδίως σε περίπτωση προσώπων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες» να παραπέμπει τους ωφελούμενους σε Περιφερειακή Υπηρεσία της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης στην ενδοχώρα ή να ορίζει την παραμονή σε άλλες κατάλληλες δομές, για τη συνέχιση και την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποδοχής και ταυτοποίησης», ρυθμίζοντας και τη μεταφορά. Ομοίως, «παραπέμπει με μέριμνα της ΥΠ.ΥΤ. μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στο άρθρο 40 και εφόσον δεν έχει περατωθεί η διαδικασία της εξέτασης της αίτησής τους, σε κατάλληλη δομή για την προσωρινή υποδοχή τους».

Ως προς τον περιορισμό κυκλοφορίας των αιτούντων στα νησιά, αυτή τίθεται (άρθρο 49) υπό τον όρο ότι «δεν θίγει την αναπαλλοτρίωτη σφαίρα της ιδιωτικής ζωής και δεν εμποδίζει την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα», καθώς και ότι επιβάλλεται «μόνο όταν τούτο είναι αναγκαίο για την ταχεία επεξεργασία και την αποτελεσματική παρακολούθηση της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας του ή μόνο για απολύτως αιτιολογημένους λόγους δημοσίου συμφέροντος ή δημόσιας τάξης.». Το ίδιο άρθρο ορίζει ότι «3. Στους αιτούντες, στους οποίους έχει καθορισθεί τόπος διαμονής κατά την παρ.2, παρέχονται υλικές συνθήκες υποδοχής, εφόσον διαμένουν εντός της υποδεικνυόμενης από την απόφαση περιορισμού γεωγραφικής περιοχής. Σε περίπτωση παραβίασης των όρων της σχετικής απόφασης εκ μέρους των αιτούντων, η παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής διακόπτεται, σύμφωνα με το άρθρο 61 του παρόντος Κώδικα». Σχετικά, το άρθρο 61 ορίζει ότι η απόφαση περιορισμού ή διακοπής των υλικών συνθηκών υποδοχής μπορεί να ληφθεί σε συγκεκριμένες οριζόμενες περιπτώσεις και *δεν μπορεί να αφορά την πρόσβαση του αιτούντος σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ενώ δεν καθιστά αδύνατη την πρόσβαση εκ μέρους των αιτούντων σε βασικά μέσα που εξασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης.*

Ειδικά ως προς το οικονομικό βοήθημα, ορίζεται ότι παρέχεται μόνο σε ενήλικες οι οποίοι/ες διαμένουν σε Περιφερειακές Υπηρεσίες της ΥΠ.Υ.Τ. και κέντρα και δομές, στεγαστικά προγράμματα του Υπουργείου (...), με σκοπό την αντιμετώπιση βασικών αναγκών διατροφής, ένδυσης, υπόδησης, προσωπικής υγιεινής, τηλεπικοινωνιών, μετακινήσεων εντός του τόπου διαμονής και κάλυψης βασικών σχολικών και φαρμακευτικών δαπανών. Σημειώνεται ότι πλέον αναφέρεται και ως συμπληρωματικό της στέγασης χρηματικό ποσό. (βλ. ΚΥΑ αρ.2857/2021 που τροποποιεί την ΚΥΑ αρ.2089/20210).

IV. Παρατηρήσεις του Συνηγόρου του Πολίτη

Τα διαλαμβανόμενα στην αναφορά συγκλίνουν με τα όσα περιγράφονται στην έκθεση της ΕΕΔΑ ότι η κατάσταση στην Κ.Ε.Δ. Σάμου, για το χρονικό διάστημα που απασχολεί, δεν ανταποκρίνονταν στις επιταγές της νομοθεσίας για αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης. Επίσης, προκύπτει ότι το κρίσιμο χρονικό διάστημα δεν πραγματοποιούνταν οργανωμένες μεταφορές στην ενδοχώρα, ούτε παραπομπές σε κατάλληλες δομές, παρά την αύξηση των αφίξεων, την μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των διαδικασιών και τον υπερπληθυσμό.

Παρά την κατάσταση αυτή, συνεχίστηκε η επιβολή του γεωγραφικού περιορισμού στα δελτία των αιτούντων, χωρίς ο περιορισμός αυτός να συνδέεται με την ταχεία και αποτελεσματική επεξεργασία των αιτήσεων διεθνούς προστασίας ή με λόγους δημοσίου συμφέροντος ή δημόσιας τάξης. Αντίθετα, σε ένα πλαίσιο πλημμελούς εκπλήρωσης της υποχρέωσης για παροχή αξιοπρεπών συνθηκών υποδοχής και αποτελεσματικής διαδικασίας ασύλου, η Διοίκηση θα έπρεπε αυτεπάγγελα να απέχει από την επιβολή αυτού του εξαιρετικά σοβαρού περιορισμού ή να προβαίνει στην άρση του. Αντίθετα, για την άρση του, τέθηκε ως όρος στους αιτούντες η παραίτηση από τις υλικές συνθήκες υποδοχής.

Η δήλωση αυτή παραίτησης από όλες τις υλικές συνθήκες υποδοχής και για όλη την επικράτεια, δεν μπορεί όμως να θεωρείται ισχυρή και να παράγει έννομα αποτελέσματα. Καταρχάς δεν συνάδει με το κανονιστικό πλαίσιο που θέτει η Οδηγία 2013/33/ΕΕ και ο ν. 4939/2022, που δεν προβλέπουν την δυνατότητα παραίτησης από τις συνθήκες υποδοχής. Αντίθετα, ρυθμίζουν μόνο την δυνατότητα του κράτους, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να περιορίζει ή και να διακόπτει τις συνθήκες αυτές, αλλά σε κάθε περίπτωση να διατηρεί την πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και σε βασικά μέσα που εξασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Κατά δεύτερον, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την ελεύθερη διαμόρφωση της βούλησης καθώς πραγματοποιήθηκε από αιτούντες με περιορισμό της προσωπικής ελευθερίας τους, δηλαδή υπό γεωγραφικό περιορισμό και σε κλειστή ελεγχόμενη δομή, σε συνθήκες που δεν ανταποκρίνονται στα επίπεδα αξιοπρεπούς διαβίωσης. Τέλος, συνιστά μια πρακτική δυσανάλογα επαχθή για έναν πληθυσμό ευάλωτο, που κλήθηκε να παραιτηθεί συνολικά από τις παροχές που ο νόμος ορίζει και μάλιστα για όλη την επικράτεια, θέτοντας σε κίνδυνο τόσο την επιβίωσή του όσο και την συνέχιση της διαδικασίας ασύλου.

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε για τις απόψεις σας για τα διαλαμβανόμενα στην αναφορά και για τις ενέργειές σας προκειμένου να αποκατασταθεί η παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης και του οικονομικού βοηθήματος, σε όσους αιτούντες διεθνή προστασία έχουν υπογράψει υπεύθυνες δηλώσεις παραίτησης ενώπιον της Κ.Ε.Δ. Σάμου.

Με εκτίμηση

Γιάννης Μόσχος
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Annex 4. FOI response from the Ministry of Migration and Asylum regarding the ESTIA 21 programme

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
Γεν. Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων
Άσυλο

Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης
Διεύθυνση Υποστήριξης
Τμήμα Προγραμμάτων Στέγασης &
Υλικών Συνθηκών Υποδοχής
Πληροφορίες: Δ.Κιτσώνης
Τηλ: 2131629927
Ταχ. Δ/ση: Θηβών 196-198
Τ.Κ. 18233
e-mail: ris.dpt.acc@migration.gov.gr

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
665596d45a4584e5218a7b84
ΑΠ:171387
Υπογραφή: 14/06/24 13:47
Διανομή: 14/06/24 13:50

Άγ. Ιωάννης Ρέντης

Προς: Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία
"I Have Rights"

Email: [REDACTED]

(διακίνηση μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας)

Θέμα: « Αίτημα Παροχής Πληροφοριών».

Σχετ.: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 127493/18.04.2024 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Σε απάντηση του ως άνω σχετικού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η υλοποίηση του στεγαστικού προγράμματος «ESTIA 2021» ξεκίνησε την 01.01.2021 και ολοκληρώθηκε στις 15.04.2022.

Η υλοποίηση του στεγαστικού προγράμματος «ESTIA 2022» ξεκίνησε στις 16.04.2022 και ολοκληρώθηκε στις 31.12.2022.

Τα δελτία τύπου των στεγαστικών προγραμμάτων είναι διαθέσιμα και στον επίσημο ιστότοπο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και μπορούν να αναζητηθούν ακολουθώντας τον σύνδεσμο: <https://migration.gov.gr/en/ris2/filoxenia-aitoynton-asylo/deltia-typou-programmatos-estia-2021/>.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

Ο Διοικητής
της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης

Ευάγγελος - Απόστολος Κωνσταντίνου

Annex 5. Dilapidated and poorly maintained accommodation containers in mainland refugee camps (top: Diavata camp February 2023, bottom: Katsikas camp May 2024)

Annex 6. Dilapidated container used to accommodate detained third country nationals in Amygdaleza Pre-Removal Detention Centre (December 2022)

Annex 7. Response from Samos Police to a request for information regarding the reported practice and legal basis of removing of phones of newly arrived asylum seekers

ΜΕ ΑΠΟΔΕΙΞΗ
ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
ΓΕΝ.ΠΕΡ. ΑΣΤΥΝ.Δ/ΝΣΗ ΒΟΡ. ΑΙΓΑΙΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΣΑΜΟΥ
ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ/ΤΡΑΦ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ
ΑΡΜΟΔΙΟΣ : Ανθ/μος ΚΑΝΑΤΑΣ Δημήτριος
Τ.Κ. 831 00 ΣΑΜΟΣ - ΣΑΜΟΥ
ΤΗΛ: (22730-87318)/FAX: (22730-25055)
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ: 6642/11/55-ε
A.M.Y. : 8487

Σάμος, 14 Ιουνίου 2024

Π Ρ Ο Σ:
Μ.Κ.Ο. «I HAVE RIGHTS»
(email: ██████████)

- ΚΟΙΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ:**
- 1) Α.Ε.Α./ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ
 - 2) ΓΕ.Π.Α.Δ.Β.ΑΙΓΑΙΟΥ

ΘΕΜΑ: "Αίτημα πρόσβασης σε διοικητικά έγγραφα."

- ΣΧΕΤ.: α) Η υπ' αριθ. 1604/24/1207286 από 11/06/2024 Διαταγή της Α.Ε.Α./Διεύθυνση Διαχείρισης Μετανάστευσης,
β) Η υπ' αριθ. 8431/24/1210133 από 12/06/2024 Διαταγή της ΓΕ.Π.Α.Δ.Β.ΑΙΓΑΙΟΥ,
γ) Το από 24/05/2024 έγγραφο ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (email) της Μ.Κ.Ο. «I Have Rights»

Σε εκτέλεση ανωτέρω (α) και (β) σχετικών και σε απάντηση ανωτέρω (γ) σχετικής σας γνωρίζουμε ότι, όπως μας ανέφεραν οι αρμόδιες υφιστάμενες μας Υπηρεσίες Υποδιεύθυνση Ασφάλειας Σάμου και Τμήμα Διαχείρισης Μετανάστευσης Σάμου, δεν έχουν γίνει από αστυνομικούς των Υπηρεσιών τους κατασχέσεις κινητών τηλεφώνων ή άλλων φορητών συσκευών επικοινωνίας, καταγραφής εικόνας και ήχου από νεοαφιχθέντες αλλοδαπούς στην περιοχή δικαιοδοσίας μας και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν διοικητικά έγγραφα ή αρχεία για τα οποία αιτείσθε να λάβετε γνώση.

Οι Α.Ε.Α./Διεύθυνση Διαχείρισης Μετανάστευσης και ΓΕ.Π.Α.Δ.Β.ΑΙΓΑΙΟΥ στις οποίες κοινοποιείται το παρόν παρακαλούνται για την ενημέρωσή τους.

Παρακαλούμε για την ενημέρωσή σας.

ΔΙΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΪΣΤΡΕΑΣ
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ

Annex 8. People forced to sleep outside and in a makeshift shelter in the Samos CCAC (November to December 2023)

